

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Zsarnokság.

Ellenőrizhetetlen forrásból az a híresztelés kelt szárnyra, hogy a szociáldemokraták a jövő nyáron teljes erejükkel Zala vármegyére vetik magukat. Nálunk akarják a sztrájkokat rendezni, a munkabéreket hihetetlen magasra felhajtani és a népet nyomoruságba kergetni.

Hogy miért éppen nálunk? Ezt a vezérek tudják csak, akik a haditervet készítik. Meglehet, hogy a kedvező fogadtatás csalogatja őket hozzánk. Mert itt még hisznek a nemzetközi világmegváltó szociáldemokrácia hazugságaiban, míg sok egyéb vidékről már kezdik kikergetni az álapostolókat.

Itt-ott jelentéktelenné látszó, de mély horderejű epizódok játszódnak le, amelyek arra engednek következtetni, hogy a szociáldemokráciából a józanabb munkások kezdenek kiábrándulni. Egyes csoportok, helyi szervezetek kiválnak a nemzetközi kötelékből, nem adóznak keservezen szerzett garasokkal a központoknak, ahol lelkiismeretlen kezek pazarolják a néptől kicsalt pénzt.

Zalaegerszegen majdnem minden ipari munkás tagja a nemzetközi alapon álló szakszervezeteknek. Tudja mindenki, hogy ezek a szakegyletek a szociáldemokrácia szervei, propagandái. Ha azonban valaki a tagokkal egyenként beszél, valamennyi tiltakozik a nemzetköziség vádjá ellen. Egytől-egyig magyarnak, hazafinak vallja magát. És meg vagyunk arról győződve, hogy érzelmileg magyarok is. A kezeik azonban le vannak kötve a szociáldemokráciának, mert önmaguk kínálták magukat oda: itt vagyunk, verjete bennünket bilincsbe.

Nem az érzelmekben van a hiba, hanem magában a szervezetben rejlik a veszedelem. Ettől a szervezettől nem tud a munkás

szabadulni, mert megcsinálta az utját a szociális terrorizmusnak. Ennél pedig nincs rettenetesebb rabszolgaság a világon. Nincs olyan önkényuralom, nincs olyan zsarnokság, amely annyira lenyűgözné az egyént s annyira korlátozná a szabadságot, mint az a nemzetközi szervezet, amely feltétlenül parancsolni akar nemcsak saját tagjainak, hanem az egész társadalomnak; ki akarja sajátítani a munkát, földet, tőkét, az egyéni kiváltságot, a tehetséget és az egész világ termelését.

A szocialista zsarnokság leigázta első sorban a munkást. Hányan vannak, akik csak azért adóznak a szakszervezeteknek, mert másként nem tudják megkeresni a kenyerüket. Sztrájkokkal kényszerítették a munkaadókat arra, hogy csak »szaktársat« alkalmazzassanak. Aki nem szaktárs, az nem kap munkát. Aki nem fizeti meg az adóját, a nemzetközi pénztárba, az nem dolgozhatik. Az a munkaadó, aki nem veti magát alá a szakszervezetek parancsainak, az nem kap munkást.

Utálatos zsarnokság ez, amely egy szürke tömeggé változtatná az egész társadalmat, amelynek parancsolói, urai akarnának lenni az izgatók s a népvezérek.

A munkások maguk is érzik már a bilincsek terhét, de nincs meg bennük az az erős elhatározás, hogy azt szét mernék törni. Azt hiszik, hogy a szociális zsarnokság a munka jutalmának biztosítója. Pedig nagyon tévednek. A terrorizmus a gazdasági visszafejlődés kezdete és ennek a kezdetnek a vége: a produkció csődje, tehát a munkások nyomora lesz.

Hazafias munkások! Rázzátok le magatokról ezt a zsarnokságot. Lépjete ki a nemzetközi hálóból. Nem mondja senki, hogy ne egyesüljete, ne védelmezzete érdekeiteket, csak a nemzetközi rabigától szabaduljatek meg.

Mihelyt nem a nemzetközies szemüvegén keresztül s önző szempontokból nézi a munkásság a tőke és munka nagy harcát, rögtön meg is találja a helyes utat s azokat a mérséklő indokokat, amelyek a szociáldemokrácia vakmerő álmaitól való óvakodásra intenek.

A szociáldemokrácia nem a munka megbecsüléséhez, hanem annak megvetéséhez vezet.

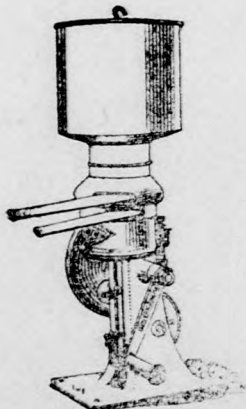
A nép ma nem akar dolgozni, mert értéktelenné súlyosztették előtte a munkát. Folyton azt hangoztatják a demagógok, hogy a munka gyümölcseit más élvezi s ezzel felébresztették a munkátlan élet utáni vágyat.

Előbb a magyar nép boldogulásának eszközét a becsületes munkában kereste. Most helyzetének javulását nem a szorgalomban, nem a munkában, hanem a szocialista szervezkedésben keresi. Az eget-földet ígérő lapok olvasása, a pártadó fizetése által többet vél elérni, mint a munka által.

A gazdasági renchez ragaszkodó társadalom s a szocialista terrorizmus alatt nyögő osztályok természetesen mélységesen elkeserednek a folytonos erőszakoskodás és zsákmányolás miatt; az elkeseredésből megszületnek az ellentétek, majd a gyűlölet. Ennek pedig a kárát látja minden osztály, az ország, a nemzeti ügy s végre belesodródunk egy olyan forgatagba, ahol az erkölcsi javakat, az ideálokat, minden magasabb érdeket sárba tipornak, bemocskolnak s az anyagi, önző érdekekért tülekedő tömegek törnek egymás ellen.

Ne vigyétek a mi kis hazánkat ebbe a sivár harcba, magyar munkások. Nem piros zászló való a ti kezeitekbe, hanem háromszínű lobogó. Ne csak érzelmekben: cselekedeteikben is legyetek hazafiak.

Nemzetközi szervezetekben nem lehet

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket

Első magyar tejjgazdasági gép- és eszkozgyár Fuchs és Schlichter, BUDAPEST, VI., Jász-utca 7.

Különlegességek:

„Svéd Globe Separator.”

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

Vajkivitel: Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb árakon veszünk át.

kéziró- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejjgazdasági gépeket és eszkozöket tejszállításhoz, vaj- és sajtygyártáshoz legelőnyösebben szállít

hazafias célokat szolgál. Amíg a világmegváltó nemzetközi szociáldemokraták hazugságaiban hisztek, nem lehetnek jó magyarok.

Lépjete ki a nemzetközi kötelékből és szervezkedjete hazafias alapon. És veletek leszünk mindnyájan, ha arról lesz szó, hogy ebben a hazában minden magyar ember megélhessen, a munka jutalmat találjon s nem arról, amiről a nemzetköziesk álmodoznak: hogy tönkre kell tenni, ki kell zsákmányolni az egész országot azok kedvéért, akik nem ismernek hazát, fajszereget, rögöz való ragaszkodást, önmérsékletet és józan belátást.

Hazafias munkások! Félre a piros zászlóval és bizonyítsátok be hazafias érzelmeiteket tettel és hazafias munkával.

Félév közigazgatása.

Árva Lajos alispán terjedelmes jelentésben számol be a vármegye múlt félévi közigazgatási viszonyairól. A jelentésből, amely felöleli a közigazgatás minden ágát, az alábbi adatokat közöljük:

Közegészségügy. A felnőttek közegészsége általában véve kielégítő volt, csakis december hónapban észleltettek a légzőszervek hurutos bántalmait, tüdőbajok és izületi csúzk nagyobb számban.

A gyermekek közegészsége azonban kedvezőtlen volt, mert a dyphtheritis, vörheny, kanyaró és hőkhurut több helyen járványosan lépett fel.

A fertőző bántalmak közül ronsoló toroklobban gyógykezelést 183, kanyaróban 1183, typhusban 106, vörhenyben 432, hőkhurutban 86, bárányhimlőben 6, gyermekágyi lázban 3, fültömrigylobban 32.

A szemesés köthártyalob, mely a perlaki, csakornyai és alsólendvai járásokban tájkórosan uralkodik, a többi járásokban és r. t. városokban pedig szörványosan fordult elő, 1551 számmal szerepelt; ezek közül gyógyult 149, elhalt vagy eltávozott 11, gyógykezelés alatt maradt 1391.

Rendőri boncolás 9, külső hullaszemle pedig rendőri tekintetből 54 teljesített; súlyos sértés bejelentett 26; öngyilkosságot 21 egyén követett el; véletlen szerencsétlenségéből bekövetkezett halálnak 32 egyén esett áldozatul; az elmekórnak 11 esete képezte hivatalos beavatkozás tárgyát; szerencsétlen szülés 17 fordult elő; hét éven alul elhalt gyermekek gyógykezelése 217 esetben mulasztatott el.

Az 1906 évi védhímlőoltás és újraoltás eredménye október hó 1-én lezárattott és a jegyzőkönyvek a m. kir. belügyminiszter urhoz feljlesztettek; ezen jegyzőkönyvek szerint először oltatott 13766, újraoltatott 16511.

A járási orvosok 139 községben teljesítették az egészségrendőri szolgálatokat.

A vármegye területén: lelenc 37, dajkaságba adott 411, elmebeteg és hülye 785, sikeinéma, vak és nyomorék 734, közsegélyre szorult 2120 és keresetképtelen árva 1777 van.

Állategészségügy. Az állategészségügyi viszonyok ugy általában, mint a megelőző év hasonló időszakához viszonyítva is kedvezően alakultak. Ugyanis egyfelől a hivatalból jelentendő ragadós állati betegségek elterjedése nem haladta túl a szokott arányokat, másfelől pedig egyéb állati kórok tömeges fellépése vagy szokatlanul rosz indulatú lefolyása nem észleltetett.

A bejelentésre kötelezett állati betegségek közül felléptek: lépfene 20, veszettség 1, takonykór 2,

ivarszervi hóly. kiütés 7, rühkór 3, sertésorbáné 86, sertésvész 50 községben.

A lépfene ezuttal is csaknem kivétel nélkül oly állapotok fordult elő, amelyek árterületen levő, vagy egyébként mély fekvésű és vizenyős, moosaras vagy berkes réteken és szántóföldeken termett szénával, illetőleg takarmánnyal lettek etetve, vagy amelyek hasonló talajviszonyokkal bíró legelőkön tartózkodtak. Takonykór két esetben észleltetett. Az ivarszervi hólyagos kiütés a fedeztetési idény megszűntével csak igen gyéren, egyébként pedig a szokott jóindulatú jelleggel jelentkezett. — Rühkórban mindössze 9 ló betegedett meg. — A sertésorbáné a megelőző év hasonló időszakához viszonyítva nagyobb területen (azaz 50-nel több községben) uralkodott; viszont a sertésvész 36-tal kevesebb községben került észlelés alá. A sertésorbánecellenes védőoltások, különösen pedig a fertőzött állományokban alkalmazott serumos ojtások a legtöbb helyen igen jó sikerrel jártak.

Az említett betegségeken kívül még főképen a sercegő üszök okozott számottevő veszteségeket, különösen a paesai, a sümegi és a zalaszentgróti járások területén. — A gümőkór vármegyeinkben is komoly aggodalomra okot szolgáltató mértékben van elterjedve.

A vasuti állatforgalom a múlt évhez viszonyítva, 7,38% emelkedést mutat.

A vármegye területén a földmivelésügyi m. kir. miniszter ur által engedélyezett 34 állami fedeztetési állomáson 104 mén lett az 1907 évi fedeztetési idényre engedélyezve. Az apaállatok megvizsgálása és az 1907 évi fedezésre bejelentett magán-mének felülvizsgálata befejeztetett.

A múlt évi augusztus 1-től december végéig a községi megbízottak részére kiadott 61,292 darab 20 filléres, 43.335 darab 12 filléres, 36.478 darab 4 filléres, összesen 141.105 darab járlati őrlep, amelyekért 18.917 K 72 fillér bélyegilleték szolgáltatott át a m. kir. adóhivatalnak.

Népoktatásügy. Az elemi népiskolák száma 434. Ezek közül állami 50, községi 71, r. kath. 263, ev. ref. 23, ág. ev. 16, izraelita 11.

Polgári iskola 10 van a vármegyében és pedig 9 állami és 1 rom. kath. jellegű.

Felső népiskola egy van községi jelleggel.

A balatonfüredi állami felső népiskola gazdasági oktatással kapcsolatos állami polgári fiúiskolává fejlesztetett, melynek internátusában első sorban a balatonfüredi Erzsébet szeretetház végzett növendékei helyeztetnek el.

Ezen tanítványokat összesen 721 tanító látja el.

Az állami iskolákban 157, a községiekben 120, a rom. kath. iskolákban 381, az ev. ref. iskolákban 25, az ág. ev. iskolákban 17 s az izraelita iskolákban 21 tanító működik.

Az államsegélyt élvező iskolák száma olyannyira szaporodott, hogy ma már a nem állami jellegű iskolák közül 184 iskola 194 tanítója tanítói fizetés kiegészítés címén évi 64633 K és 236 iskola 261 tanítója korpótlék címén 44600 K, tehát összesen 109233 K évi államsegélyt élvez.

Hasonlóképp szaporodik az állami elemi iskolák száma is, amelyeket 10761 növendék látogat és pedig a mindennapit 8997, az általános ismétlő és gazdasági ismétlő iskolát 1764 növendék.

Új iskolák nyitása és államsegélyes második és harmadik tanítói állásoknak állandó szervezése dacára is, a tankötelesek létszámának állandó emelkedése folytán még igen sok tanítói állás rendszeresítésére van szükség egyrészt azért, hogy az iskolázás a törvényes követelményeknek megfelelően, másrészt pedig a legyőzhetetlen földrajzi akadályokkal küzdő, a más községekkel esatlakozó, vagy pedig az iskolaépítésre képtelen szegényebb és kisebb községek iskolázásáról kellőképpen gondoskodva legyen.

Gazdasági ismétlő iskola 51 van a vármegyében.

A kisedvedelemnek 28 kisedovoda, 4 állandó gyermekmenedékház és 37 nyári gyermekmenedékház áll szolgálatában.

Közgazdasági viszonyok. A múlt évi augusztus — december hónapokra terjedő idő alatt az időjárás általánosságban kedvező volt a gazdasági munkálatok folytatására.

Az augusztus és szeptember hónapokban leezett nagyobb mennyiségű espadék megakadályozta ugyan némely helyen a cséplési és vetési munkálatok kellő időben való elvégzését, azonban ahol a szükséges kézi munkaerő rendelkezésre állott, aránylag csekély veszteséggel a cséplési munkálatok is időben elvégezhetők voltak.

A vetési munkálatokra a szeptember hónapban uralgott esős időjárás már hátrányosan hatott, azonban az október és november hónapok kedvező enyhe időjárása folytán, az elkészve teljesített vetések is még kellőképpen megerősödve jutottak bele a december hónappal beállott télbe.

A nyár és ős folyamán egyes vidékek jégverés által sujtattak, ami főleg a szőlőkben tett kárt. A jégverés kártétele egyes vidékeken abban is nyilvánult, hogy a zöld takarmányok termését tönkretéve, a gazdaságok már szeptember hónapban a száraz takarmányok etetésére voltak utalva, ami a télre szánt takarmánykészletek tetemes megapasztását okozta.

A termés eredmények sem mennyiség, sem minőség tekintetében nem kielégítőek.

A rétek sarjatermése megfelelő volt. Az enyhe, hosszan tartó espadékdus őszi a legelők kihasználását nagyban előmozdította, úgy hogy a legtöbb helyen november hó végéig az állatállomány takarmányhiányát fedezésére a lekaszált réteken és legelőkön megtalálta. A burgonya és takarmányrépa, melyek szedését az esős időjárás egy ideig akadályozta, kielégítő termést szolgáltatott.

A szőlők termése ez évben sem elégtette ki a gazdákat. A termés mennyiségre nézve általánosságban, sok helyen azonban minőségileg is a múlt évi mögött maradt. A must ára emelkedett ugyan, de ez nem nyújtott kellő kárpótlást a gazdáknak a kisebb és sok helyen gyengébb minőségű bortermésért.

Az állattartási viszonyok, a teletetés jók voltak.

Az állattértesítési viszonyok ez évben is kedvezők voltak, amit a vásárok élénk forgalma is bizonyít. A sertés árában volt ugyan többször ingadozás észlelhető, azonban a sertések árai is meglehetősen egy színvonalon maradtak.

A gabona-értékesítési viszonyok határozottan rosznak mondhatók. A buza ára oly alacsony, hogy tekintettel a megrágtott termelési költségekre, a buzának haszonnal való termelése kétségteljesen tétet.

Közgazdasági állapotainkon vörös vonalként húzódik végig a szociálista igazgatások következtében a munkások elégedetlensége, jölehet a gazdák a munkabérek emelésével a munkások megélhetési viszonyait annyira javították, hogy azoknak a nyári, őszi és tavaszi kereset olyan jövedelmet biztosít, hogy egész évi szükségletük fedezetet nyer.

A munkásnép elégedetlensége az év végével sem szűnt meg, sőt azt tapasztalhatjuk, hogy fokozottabb szervezkedéssel készülnek arra, hogy béremelést csikarjanak ki. Ézért a megye sok részében az év végével az aratási és egyéb munkaszervezések megkötöttenül maradtak.

A kisgazda megélhetési viszonyai aránytalanul kedvezőbb képet mutatnak. A részben napszámmal foglalkozó kisgazdák szabad idejükben magas munkabérekhez jutnak, gazdasági szükségletüket kellő időben saját erejükkel gyorsan és így olcsó elvégezhetik s ez által termelési költségeiket a nagyobb birtokosokhoz arányítva, tetemesen redukálhatják.

Állatállományukat és az állati melléktermékeket és pedig az utóbbiakat részint a nagy számú tejszövetkezetek úján, részint a városi piacokon jól értékesíthetik és így olyan keresetforráshoz jutnak és oly nagy jövedelemre tesznek szert, hogy a munkás- és eselédmizériákkal küzdő nagyobb

FERENCZ JÓZSEF KESERUVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

birtokossal szemben aránytalanul kedvezőbb és nagyobb anyagi hasznot hajtó helyzetben vannak.

A múlt évi munkászavargások idejében bővebb tájékozásul és a hatósági intézkedések elősegítése céljából a mezőgazdasági munkások illetőségi, vagyoni stb. szempontokból összeírattak. — Ezen összeírás alapján most azon okból, hogy a mezőgazdasági munkások sok helyen még mindig tartózkodnak az aratási stb. szerződés megkötésétől, adatgyűjtés rendeltetett el arra nézve, hogy: 1. hány mezőgazdasági munkás kötötte meg a szerződést és hány nem, 2. hány munkaadónak van már szerződése és hány munkaadónak nincsen, 3. hány munkásra lesz szükség azon célból, hogy minden mezőgazdának elég munkása legyen?

A földmivelésügyi miniszter többrendbeli háziipar előmozdítására a megyei gazdasági egyesületnek egyelőre öt tanfolyam költségeire 2000, gazdasági előadások költségeire pedig 500 K állami segítséget bocsátott rendelkezésre.

Nemcsak a mezőgazdasági munkások, hanem a cselédek és az iparos-munkások közt is szakadatlanul folynak az izgatások, amelyek az utóbbiaknál számtalanszor munkabeszűntetést idéznek elő. De kétségtelen az is, hogy mindezen izgatások a legtöbb esetben egyetek köréből indulnak ki. Ezek a tények meggyőzően bizonyítják, hogy külön strike-törvény alkotása és az egyleti ügy rendezése elodázhatatlanul szükséges. Egy külön strike-törvény alkotásának szükségessége ma már általánosan el van ismerve és az egyleti ügy is legújabb szabályozást nyert.

Ez a szabályzat némileg kiterjesztvén a vármegye első tisztviselőjének jogkörét az egyletekkel szemben, az alispán az egyletek működésének ellenőrzése érdekében már a múlt évi munkászavargások folyamán megkezdett eljárást hatályosabban folytathatta és már eddig is sikerült bizonyos eredményeket elérni és remélhető, hogy célzatos és következetes eljárással sikerülni fog az egyletek működését a fennálló szabályoknak és a társadalmi rendnek megfelelő mederbe szorítani és ezzel gazdasági életünket egy veszélytől megmenteni.

A vármegyében már több helyről szerződtek idegen megyékbe gazdasági munkásokat; sőt megtörtént az is, hogy idegen megyebeli gazdasági cselédeket fogadtak innét, jóllehet a cselédek felmondási ideje a vonatkozó szabályrendelet szerint még nem is érkezett el. Minthogy az ily cselédfogadás a gazdák érdekeit sérti s a cseléd-törvénybe és az említett szabályrendeletbe ütköző kihágás képez, az illető járási főszolgabíró azonnal megindította a megtorló eljárást.

Kivándorlás. Hátrányosan érinti gazdasági életünket a kivándorlás is, amely ma már nálunk is nagy arányokat ölt és szinte rögeszmévé fajul. Tömegesen önzönlik népünk utlevélért. A alispán a kivándorlást igyekszik megakadályozni s e célból az utlevelek kiadását lehetőleg korlátozni. A szigorító rendeletek azonban nem vezettek kellő eredményre, mert többen nyíltan kijelentették, hogy ha nem kapnak utlevelet, kivándorolnak anélkül is, mert továbbá tényleg sokan vándorolnak ki utlevél nélkül és pedig főként a csáktornyai vasuton át és az alsólendvai járásból a vasmezei muraszombati járáson keresztül Steierország felé.

A csáktornyai vasuti vonalakon csendőrség ellenőrzi az utlevél nélküli kivándorlókat és már sokat feltartóztatott; ez az ellenőrzés azonban a csendőrség létszámának elégtelensége miatt még sem egészen kielégítő; sőt most már alig vezet célra, mert az ilyen kivándorlók legújabbán már nem vasuton, hanem kocsin mennek át a határszélén. Ennélfogva a megyei közigazgatási bizottság feliratot intézett a m. kir. belügyminiszter urhoz az iránt, hogy Csáktornyán határrendőrség állíttassék fel. A m. kir. belügyminiszter ur Csáktornyán határrendőrségi kirendeltséget szer-

vezett, amely azonban csak április hó 1-én lesz felállítva; másrészt pedig illetékes helyen már folyamatba tétetett az eljárás az iránt, hogy a csendőrség létszáma felemeltesse.

A kivándorlást illetőleg a számadatok a következők:

Utlevél kiállítása iránt az elmúlt évben 1366 kérvény érkezett be. Ez a szám az előző évet 234-el meghaladja. Az utlevél megadását nem lehetett megtagadni 752 esetben és így utlevelet kapott 650 munkabíró férfi és szolgálatot kereső 102 nő, 315 egyén pedig elutasított kérelmével. Ezek közül 24 élt felebbezéssel, a többi pedig megnyugodott. A felebbezések közül eddig kettő érkezett vissza; az egyik helybenhagyólag, a másikban pedig az utlevél kiadása rendeltetett el. Legtöbbször a tapolezai, sümegi és alsólendvai járásokról, legkevésbé a novai és letenyei járásokról költöznek ki.

Tűzek. A múlt évi augusztus 1-től december hó végéig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma 90 volt, melyeknél az összes elhamvasztott érték a hivatalos kárfelelősi jegyzőkönyvek szerint 265.101 K 10 fillért tett ki, melyből biztosítva volt 157.848 korona érték s így a biztosítatlanul szenvedett kár 107.253 K 10 fillérre rug.

A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 8 esetben gyújtogatás, 29 esetben gondatlanság, 4 esetben villámcsapás és 49 esetben kideríthetetlen volt.

Az előfordult tüzesetek közül említésre méltó a Kisrada községben a múlt évi december hó 5-én dühöngött tüzvész, mely alkalommal 57 lakóház, gazdasági épület, takarmány, élelmiszer és ruházat 65851 korona értékben elhamvasztott, sőt élő állatok is estek áldozatul.

A m. kir. belügyminiszter az alispán előterjesztésére 500 korona segélyt utalványoztatott, mely összeg kiosztás végett a járási főszolgabírónak kiküldetett; továbbá a nyomor enyhítésére az országos gyűlés engedélyezése iránt a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjesztés intéztetett s a vármegye területén pedig a könyöradományok gyűjtése elrendeltetett.

Említésre méltó még a Rád községben múlt évi augusztus hó 22-én pusztított tüzvész, mely 34 család lakóházát, a hozzá tartozó melléképületekkel, takarmány, gabona, ruha és butorokkal együtt elhamvasztotta. Biztosítva a károsultak csak lakóházuk s istállójuk tetőzetére voltak és így a kár rendkívül nagy.

Minthogy a községekben igen gyakran pusztító tüzvésznek sok esetben az az okozója, hogy a szülők gondatlansága folytán a gyermekek könnyen hozzáférnek a gyufához, elrendeltetett, hogy a tűzrendészeti szabályrendelet azon intézkedése, hogy a gyufát mindenki oly helyen köteles őrizni, hogy ahhoz gyermekek ne férjenek, a községben a község házában állandóan kifüggesztessék, dobszó mellett pedig mentől gyakrabban közhírré tétessék; — továbbá hogy a járási főszolgabírák, a r. t. városok rendőrkapitányai és a községi előjáróságok a tűzrendészeti szabályrendelet ezen intézkedésének betartását folyton és a legszigorúbban ellenőrizzék, a járási főszolgabírák a csendőrséggel is felügyeltesseék és a községi előjáróságok amaz intézkedések megsértését bejelentessék.

Közbiztonság. A közbiztonság a lefolyt időszak alatt nagyjában kielégítőnek mondható.

A vagyonbiztonság komolyabban csak a novai járásban lett veszélyeztetve és pedig a mostanában vérszemet kapott vándoreigányok által.

Ugyanis december 6-án éjjel betörték Lenti-ben a fogyasztási szövetkezet boltjába, honnét a Wertheim szekrényt kiemelték és az udvarról elloptott szekérre téve, kifelé húzták a községből, de mivel észrevétettek, a szekrényt otthagynak, elmenekültek.

Az életbiztonság Kisszigeten lett egy esetben veszélyeztetve, ahol Gáspár Ferenc ottani lakos Belső János községi bírót előre megfontolt és éveken át érlelt elhatározás alapján egy hegyesre fent késsel agyon akarta szurni. Belső a mellének irányzott szurást karjával hártotta el. A tettes ellen a büntető eljárás a nagykanizsai kir. ügyészségnél folyamatban van.

Fordultak még elő a vármegye egész területén apróbb lopási és tolvajlási esetek, tettesek azonban legnagyobb részben kinyomozva, az illetékes hatóságoknak átadottak.

A m. kir. csendőrség által a lefolyt időszak alatt letartóztatva lett: ember élete elleni büntetékért 17, testi sértésért 11, lopásért 189, zsarolásért 9, sikkasztásért 3, orgazdaságért 2, hatósági közeg elleni erőszakért 3, szemérem elleni vétségért 1, csalásért 5, más vagyonának meg rongálásáért 1, magánosok elleni erőszakért 1, magánlak megsértéséért 1, pénzhamisításért 1, okirathamisításért 2, fegyveres erő elleni büntetékért 1 egyén; továbbá különböző természetű kihágásokért 344 tettes lett a közigazgatási hatóságok elé vezetve.

A vármegye közönsége a lőfegyver és lőszer forgalma tárgyában alkotott szabályrendelettel kimondotta, hogy lőfegyvert (puskát, pisztolyt, forgópisztolyt) és lőszert (töltényt) fegyvertartási engedély nélkül vásárolni és tartani tilos; valamint tiltva van lőfegyvert és lőszert eladni oly egyéneknek, akinek fegyvertartási engedélye nincs.

Dacára ennek, az engedély nélkül tartott fegyverek száma folyton szaporodik.

A fegyvertartási engedélyekről vezetett nyilvántartások átvizsgáltattak, helyesbítettek és ennek kapcsán számtalan engedély visszavonott, megsemmisített.

A vármegyei borellenőrző bizottságok.

A borellenőrző bizottságok 1907, 1908 és 1909-ik évekre a következőleg alakultak meg: Tapoleza vidékére: elnök: Takách Jenő Tapoleza, kinevezett tagok: Virius Vince, Tapoleza, Szezemsky Gyula Monostorapáti, Békeffy István Diszel, Dobrovics Miklós Diszel: megválasztott tagok: Csendes József Tapoleza, Handlery Gusztáv Tapoleza, dr Fischer Gyula Tapoleza, Csigó Ferenc Gulács.

Kövágóörs vidékére: elnök Czuppon Sándor Kövágóörs, kinevezett tagok: Csemez Elek Köveskállya, Gschventner Géza Mindszentkállya, Csekő Kálmán Monoszló, Lőke István Káptalanóti, megválasztott tagok: Németh Ignác Szentantalfá, Fehér Sándor Köveskállya, Papp Lajos Kövágóörs, Csemez Pál Zánka.

Balatonfüred vidékére: elnök: Köves Ede Felsőörs, kinevezett tagok: Segesdy Miklós, Varga János Balatonfüred, Mátyás Sándor B. kishöllös, Soós Gábor Balatonudvari, megválasztott tagok: Körmeny László Csopak, Kiss Vilmos Akali, Tólos Dániel Felsőörs, Kiss Endre Kispécseley.

Nagykanizsai járásra nézve: elnök: Juk József Galambok, kinevezett tagok: Péczely László Kiskomárom, Dervarics Ákos Kilimán, ifj. Jerfy Adolf Nagyréce, Szmodics Viktor Gelse, megválasztott tagok: Vizlendvay Sándor Duzsnak, Kherndl Imre Nagyréce, Berkovics József Szepetnek, Sommer Ignác Csapi.

Zalaegerszegi járásra nézve: elnök: Szily Dezső Ollár, kinevezett tagok: Pajthy Elek Söjtör, Szücs Dezső Nagyfalud, Farkas József Söjtör, Kayser Vilmos Bak, megválasztott tagok: Babos Ármán Salomvár, Winhoffer Dezső Salomvár, Farkas Gábor Alsóbogod, Háy Dezső Hóttó.

Keszthelyi járásra nézve: elnök: Hertelendy József Vindornyalak, kinevezett tagok: Szabó Lajos Felsőmánd, dr Dezsényi Árpád Keszthely,

DROGERIA AZ ARANY KERESZTHEZ

Zalaegerszegen, az Arany Bárány átellenében

A legolesóbb beszerzési forrás gazdasági, háztartási, betegápolási, gyógyszeranyagok, pipere- és illatszerekben

A kitűnőnek bevált **Gentry kávé-keverék** kilója 3 korona 20 fillér.

Barna György Keszthely, Riedl Ferenc Vonyarcvashegy, megválasztott tagok: Oltay Guidó Szentgyörgyvár, Horváth Károly Keszthely, Hajba Mihály Zalaszentgrót, Szadeczky Géza Karmacs.

Csáktornyai járásra nézve: elnök: Pálya Mihály Csáktornya, kinevezett tagok: Muray Róbert Belicza, Tóth István, dr. Knezevich Viktor Csáktornya, Mesterich Aladár Belicza, megválasztott tagok: dr. Csillag Dezső, Thomka György, Pethő Jenő, Alszegehy Alajos Csáktornya.

Letenyei járásra nézve: elnök: Choma Ödön Letenye, kinevezett tagok: Schmidt István Pola, Schneider József Tótszentmárton, Tóth János Letenye, Gaál István Kerkaszentmiklós, megválasztott tagok: dr. Csemesz Kálmán Letenye, Hajtató Lajos Felsőszemenye, Mátray Imre, Zakál Gyula Letenye.

Alsólendvai járásra nézve: elnök: Hajós Mihály Alsólendva, kinevezett tagok: Kiss Pál, Isó Ferenc, Fuss Nándor, Karabélyos Elek Alsólendva, megválasztott tagok: Strausz Flórián Dobronak, Szalay István Turesisese, Szabó Döme Pórszombat, dr. Kürthy Dezső Alsólendva.

Novai járásra nézve: elnök: Persay Gyula Nova, kinevezett tagok: Tóth Sándor Lenti, dr. Auguszti Novics Nándor Páka, Fischer Gedeon Zalatárnok, Hoffman János Lenti, megválasztott tagok: Strausz Sándor Nagylengyel, Szilner József Tárnok, Horváth Vince Nagylengyel, Grázer János Milej.

Perlaki járásra nézve: elnök: dr. Böhm Sidney Perlak, kinevezett tagok: Grész Alajos, Glavinia András, Svastics Ödön Perlak, Nagy Elemér Szentkereszt, megválasztott tagok: Verly Ernő, dr. Szabó Zsigmond Perlak, Mesterich Gábor Dráskovecz, Farkas Lajos Turesisese.

Paesai járásra nézve: elnök: Koller István, kinevezett tagok: Szentmihályi Dezső Paesa, Bosnyák Géza Misefa, id. Nyáry Kálmán Pölöske, Gruner Lajos Pötréte, megválasztott tagok: Ifj. Thassy Imre Felsőrajk, Tánczos Lajos Rád, Lengyel Sándor Orosztony, Bakó Gyula Felsőrajk.

Zalaszentgróti járásra nézve: elnök: Gróf Ernő Kustány, kinevezett tagok: Malatinszky Ferenc Zalaesény, Osadinszky György Zalaabér, megválasztott tagok: Berényi Jenő Zalaszentgrót, Szabó Károly Túrje, Paál Viktor, Varga Károly Zalaszentgrót.

Sümei járásra nézve: elnök: Kalesics Isán Mihályfa, kinevezett tagok: Hayden Sándor Szalapa, Németh János, Barkóczy Károly, Eitner Jenő Süme, megválasztott tagok: Dr. Tarányi Ferenc Nyírlak, Semetke József Gógánfa, Lohonya Elek Sümegmihályfa, Pozsgay Andor Csabrendek.

Nagykanizsa városra nézve: elnök: Pihál Viktor, kinevezett tagok: Unger Ullman Elek, dr. Rácz Kálmán, dr. Szigethy Károly, Remete Géza, megválasztott tagok: dr. Tripammer Rezső, Belus Lajos, Weisz Tivadár, dr. Fábrián Zsigmond Nagykanizsa.

Zalaegerszeg városra nézve: elnök: dr. Czinder István, kinevezett tagok: Hajik István, dr. Csák Károly, Büchler Jakab, Dervarics Lajos, megválasztott tagok: Varga Vilmos, Kroszetz István, Kaszter Sándor, Horváth Miklós Zalaegerszeg.

A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör estélye.

Az I. M. K. működése iránt közönségünk mindig meleg rokonszenvvel viseltetett. Estélyei, hangversenyei mindig látogatottak és sikerültek. De a kör fennállása óta még talán soha sem rendezett oly sikerült hangversenyt, mint a múlt héten lezajlott Rákóczi estély volt.

A közönség már napokkal előbb lefoglalt minden helyet s az óriási terem zsúfolásig megtelt. Az ifjúság az állóhelyeken szorongott s az estély napján már állóhelyeket sem lehetett kiadni. Képviselet volt a társadalom minden osztálya; megjelent gróf Batthyány Pál főispán családjával és vendégeivel; ott voltak városunk összes

notabilitásai; sok vidéki vendég s a polgárság színe-java.

A hatalmas emelvényen, amelynek egyedüli díszítése a fejedelem pálmákkal és virágokkal körülvevett arcképe volt, a 28 tagból álló zenekar már este 8 órakor elfoglalta helyét, a hangverseny azonban csak 9 órakor kezdődhetett, amire a nagy közönség el tudott helyezkedni.

Valóságos ünnepélyes hangulat uralkodott. Az Irodalmi és Művészeti Kör is, a közönség is régóta készült erre az estélyre, amelynek műsora kiváló magyar klasszikus zekeművekből, gyönyörű melodramából s két szónoklatból volt összeállítva.

A zenekart Sándor Zsigmond vezette és tanította be. Sándor Zsigmond művészetéről, önzetlen fáradozásáról beszélni ugyazólván felesleges szöszaporítás volna. Tudja mindenki, hogy ő az Irodalmi és Művészeti Kör legerősebb oszlopa. De hogy mennyit és hogyan dolgozik: azt csak azok tudják, akik látták napról-napra azt az önfeláldozást, amellyel minden szabad idejét, művészi tudását, nagy zenei talentumát a zenekar betanítására szentelte. Sándor Zsigmond valóságos csodát művel. Diétánsokból, akik a mindennap munkája után áldozhatnak csak egy-két órát a zenének, oly tökéletes zenekart állított össze, amely a legnehezebb klasszikusokat is játsza. Elismerés illeti a zenekar tagjait is, akik jeles karmesterük vezetése alatt fokról-fokra haladnak és lelkesedéssel szolgálják a művészetet.

A hangverseny első száma volt Kerner József zalaegerszegi zenetanár által szerzett unisono: „Ima a hadurhoz.“ A zenekar kísérete mellett énekeltek: dr. Briglevics Károly, Bubics Tivadár, Czobor Mátys, ifj. Czukelter Lajos és dr. Udvardy Imre. A darab egy magyar motívumokból alkotott ének, amely az énekesek precíz előadásában jól hatott. A közönség a szerzőt zajos tapsal tüntette ki.

Dr. Ruzsicska Kálmán elnöki megnyitója következett, amelyet egész terjedelmében közlünk. Az I. M. K. jeles elnökének szónoki tehetsége, kitűnő tolla széles körben ismert. Megnyitó beszédében a nagy fejedelem egyéni nagyságát, jellemének fenségét tárta fel gyönyörű színes stílusban.

A hangverseny fénypontját Vér Pál és Vendéghegyi Géza »Zrínyi Ilona nikomédia lakomája« című melodramája képezte. Ifj. Czukelter Lajos szavalt a szöveget a zenekar kísérete mellett. Remekelt az előadó is, a zenekar is. A szöveg és zene egyaránt megkapja a magyar szívet. A kuruc dalok gyöngyeiből van összeállítva a zenei rész. Felsír benne a hazátlan kurucok keserősége; majd szilajon tör ki a fájdalom, a lelkesedés, a harag. Zug a kürt és sár a tárogató; peng a hárfa, zokog a hegedű. A zenekar gyönyörűen játszott.

Ifj. Czukelter Lajos mesterien adta elő a szöveget. Sokan töröltek ki egy-egy könyvesepet a szemükből, amikor hatalmas drámai erővel ostromolta a szíveket a magyar dal és magyar szó. A közönség lelkes óvációban részesítette Sándor Zsigmond karmestert és ifj. Czukelter Lajost, akit főispánunk családja szép babékoszorúval is kitüntetett. A koszoru széles vörös szalagján ez a felírás volt: „A mi művésznünknek — Főispánéknak“.

Dr. Briglevics Károly Kerner Jenőnek „Rákóczi stafétája“ című románcát énekelte. Hatalmas baritonja legyőzte a nagyterem méreteit s a zenekar kíséretét.

A zenekar Szigligeti Edének II. Rákóczi Ferenc című színművéhez Kéler Béla által irt nyitányt játszotta, amely akkora tetszést aratott, hogy meg kellett ismételní.

Kerner József Kettének Rákóczi induló paraphrazisát játszotta zongorán. Kerner kitűnő zongorista s játékával nagy tetszést aratott. A közönség óhajának engedve, még néhány magyar dalt játszott, eredeti művészi felfogással és precíz technikával.

Az ünnepélyt dr. Csák Károly rövid beszéde zárta be.

Hangverseny után a fiatalság táncolt s a közönség reggelig együtt maradt.

A hangversenyen megjelentek: özv. pallini Inkey Kálmáné csillámmal díszített, gázzal áthuzott fekete selyem ruhában, remek gyémánt ékszerekkel és öt óriási sor igazgyönggyel; — gróf Batthyány Pálné világos kék mousseline de soi uszályos selyemruhában, pikkelyhimzessel, gázzal átvouva. A hajon és nyakon a toilettének megfelelő díszes remek fejjel s értékes gyémánt és antik ékszerekkel. A tolette, Monaszterli remeke, valósággal ragyogóvá tette főispánéknak fejedelmi alakját és szépségét.

Odescalehi Amália hercegnő rózsaszín selyem ruhában, halvány zöld himzett gáz áthuzattal, remek applikált és himzett virágdíszsel. A derek első virágokkal és szalagokkal volt díszítve; a fejék szintén szalagból való s rendkívül izléses. A gyönyörű, nemes izlésre valló toalettet antik családi ékszerek emelték.

Batthyány Vilma grófnő fehér selyem ruhában, ezüst pikkelydíszsel a nyakon és fejen.

Solymossy Ödöné szül. Zichy Angéla grófnő férjével és vendégeivel egyik páholyból haligatta végig a hangversenyt.

A jelen voltak közül még a következő urhölgyek neveit tudtuk feljegyezni:

Dr. Ábrahám Ernőné, Baján Ferenőné, Balogh Gyuláné s leánya Margit, Bárcay Andrásné, Barthelmessné-Skublic Celestin, Gróf Batthyány Pálné szül. pallini Inkey Valéria, Batthyány Vilma grófnő, özv. Bertalanfy Józsefné, dr. Berger Béláné, Boshán Gyuláné, özv. Botfy Lajosné, Bogay Györgyné, Borbély Györgyné, Buosy Istvánné, Bódy Józsefné, Bódy Zoltánné, Brenn Zoltánné, Berger Samuné, Dr. Csák Károlyné, Czukelter Lajosné, özv. Csesznák Sándorné s leányai Melánia, Anuska, Csutor Jánosné, Czobor Mátysné, Dr. Degré Miklósné, Deutsch Ferenőné, özv. Farkas Ferenőné (Veszprém), Fülöp Józsefné, Fodor Gusztávné, Fuchsz Málvin, Grész Károlyné s leányai Irma, Elza, Ilona, Gráner Gézáné, s leánya Margit, Dr. Gráner Adolfné s leánya Juliska, özv. Gereocsér Györgyné s leánya Mariska, Gyarmati Vilmosné s leányai Sarolta, Margit, Goldner Jánosné s leányai Ilonka és Margit, Grünwald Ödöné, Grünwald Aladárné, Grünwald Irma, Grosz Gyözőné, Hann Jánosné, özv. Hagymássy Gyuláné s leányai Ilona, Margit, Hajnal P. Stefi, Dr. Hány Istvánné s leánya Kláris, özv. Hány Józsefné (Apáti) s leánya Margit, Horváth Antalné, Dr. Halász Miksáné, Hajik Istvánné, Horváth Béláné s leánya Mariska, Heinrich Vilmosné, D. Horváth Gyözőné, özv. Inkey Kálmáné (Rigyác), Dr. Isó Jánosné, Kaszter Ilonka, Kocsuba Emilné, Kiss Lajosné, Kóca nővérek Margit, Mariska, Róza (Zé), Kroszetz Gyuláné, Kroszetz Istvánné, Kosztrabszky Ferenőné, Kohn Jakabné s leánya Málvin, Leichner Hermáné, Medgyesi Lajosné, Karg Gina bárónő, Makray Sándorné s leánya Aranka (Andráshida), Dr. Márik Pálné, Makara Mária, Mautschek Richárdné, Marton Lászlóné, Magyar Lajosné, Monspárt Istvánné, özv. Molnár Edéné, Morandini Tamásné, özv. Mezeiné, Mihovics Zóra, Németh Elekne, Németh Iza, Odescalehi Amália (Mimi) hercegnő, Oravec Gyözőné, Dr. Obersohn Mórné, Polgár Arnoldné, Polgár Jánosné, Puskás Kálmáné, özv. Pesthy Pálné és leánya Gizella, Polánszky Róza, Pollák Edéné, Rohoczky Istvánné Dr. Rosenthal Jenőné, Rutich Sándorné, Rechnitz Ilona, Sándor Zsigmondné, Báró Solymossy Ödöné-Zichy Angéla grófnő, vendégeivel, Somossy Nándorné s leányai Ilonka, Juliska, Schütz Frigyesné, Suszter Oszkárné, Szalay Lászlóné, Skublics Imréné s leánya Zsuzsika, Skublics Gizella, Dr. Szigethy Elemőné, s leánya Margit, Szigethy Elvira, Szantistványi Sándorné, Schlezinger Arminné, Szakáll

Sirolin

Emeli az étvágyat és a tevélyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Switz)

„Roche“

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Margit, Szabó Aranka (Salomvár), Sárközy Viktorné, Szeleánszky Nándorné, Schwarc Jakabné, s leánya Sági Flóra, Sommer Sándorné, Thassy Kristófné, Thassy Lajosné, Takács Józsefné, Tosch Milike, Tivolt Jánosné, Tresztyánszky Ödönne, Tikk Lászlóné, Tschürtz N.-né, Urdy Rafaela, Dr. Urbanek Károlyné, Viosz Miklósné s leánya Lenke, Weisz Ignác, Weinberger Hermán, Weisz Lajosné (Zalaszentgrót), Weisz Sarolta, Singer Miksáné, Grünfeld nővérek, Vajda nővérek, Stern N.-né s leánya Juliska, Rosenthal Gyuláné.

A zenekarban a következő tagok működtek közre:

Karnagy: Sándor Zsigmond, I. hegedű, Kocsuba Emil, Bucsy István, Ángyán János, kíséretük: Fürst Jenő, Molnár Mihály, II. hegedű: Tikk László, Kosztrabszky Ferenc, Horáczek János, Tschernák Antal. Mély hegedű: Baján Ferenc, Leitner Herman. Fuvola: dr. Halász Miksa, dr. Mosehanszky István, Laub H. Klarinét: Puskás Kálmán. Kürt: Gerecsér Lajos, Csizsár József, Radó István, Erdős Gyula, Mayer István. Nagy-hőgő: Takács József. Harmonium: Kerner József. Zongora: Mihovics Zora. Üst dob: Martinek Lajos.

Dr. Ruzsicska Kálmán beszéde az I. M. K. estélyén.

Igen tisztelt ünneplő közönség!

Tíz hónap előtt szoltam utójára önökhöz e helyről.

... Most is hallom még a lovak patkói alatt a föld dübörgését; hallom a szuronyok és kardok félelmetes csillogása közt védtelen gyermekek, aggok és asszonyok sikoltását; látom és érzem azt a szörnyű képet, midőn a rendőri fedezet alatt ünneplő márciusi évforduló szövege már nem diadalmos emlékek szent éneke, hanem az elnyomott szó, a békóba ejtett gondolat, a törvényes rend és nemzeti hűség temetkezésének gyászos szolozsmája volt.

Oh mily szép, dicsőséges és mélységesen megható az a másik látomány, mely mai ünnepségünk alkalmából tárul elének.

Egy történelmi emlékeiről esodásan átszellemült ország millióinak kegyeletével, a nemzeti önértékben megfeszült lelkek ihlettségével körülrajongva látjuk és tudjuk magunk közt a nagyok egyik legnagyobbját, szabadságunk legeszményibb hőjét, a honszeretnek példátlanul álló, önzetlen bajnokát, — jó nagyságos fejedelmünket II. Rákóczi Ferencet! . . .

Kétszáz év előtt megszakadt szívvel bucsuzott el rab-országától, mert tudta és érezte a költő szerint, hogy vizeinek folyását, érdeinek nyilását, mezeinek kalászatát s lova lába nyomát áldott földön többé soha látni nem fogja.

A kassai dombon pihenő szívnek éreznie kell, hogy a vizek folyása, erdők nyilása, a mezei kalász ringása, a lelkek vágya, a szeretet reménye és felbuzdulása edesebb, nemesebb és boldogítóbb, amióta ő itt van velünk; itt van, hogy a maga életének örök példájával új hősokeket, új vértanukat, a nemzet iránti hűségben, törhetetlen ragaszkodásban, áldozatkész lemondásban edzett nemzedékeket neveljen a magyar hazának.

Ennek a nemes, nagy és szent szívnek hódol ma a lángoló honszeretlet legmélyebb kegyeletével s soha el nem muló hálaívával a »Zalaezerszegi Irodalmi és Művészeti Kör.«

Midőn megtisztelt bizalomából e helyre állok, tartozom az igen tisztelt közönségnek, de magamnak is annak kijelentésével, hogy nagyobb méretű politikai és történelmi tanulmány igénye nélkül, csakis Rákóczi nagy egyéniségének néhány kedves és tanulságos vonását illeszttem a rendelkezésemre álló néhány pere keretébe.

A templomok megrázó imái és énekei ugyis elnémultak, a meghatottság könyei felszikkadtak, a kormány, főrendek, országgyűlés s küldöttségek diszponpája már az élet szürkéségébe vegyült; a kisdedeikeket a szent hamvakhoz emelgető anyák karjai lehanyatlottak, a drága ereklyék hazatérésének tűzben, lángban, fényáradatban csodás éjszakája átfordult a tél szomorú feketeségébe.

A káprázat után megmaradt a köteleesség, hogy Rákóczi Ferencet ne csak ünnepljük, hanem kövessük is!

Hogy mint kocsiny, tengerek, kincsek s testvéreink nélkül álló nemzetet ne sujtson le bennünket munkánkban és nemzeti önértékünkben a történelmi végzet, mely földrajzi helyzetünkben

a civilizációnak annyi nehéz feladatát róttá ránk; hanem aminthogy el nem separtek bennünket a nagy néparadatok világhódító törekvései, úgy építsük és fejlesszük továbbra is a magunk erejével, tudásával, együvértartozásunk fajbéli szeretetével és hatalmával a magyar nemzeti államot olyanná, milyenné történelmi hivatásunk fonalán lennie kell.

Igaz, hogy Rákóczi is elpanaszolja emlékirataiban a magyar nemzet bűneit, melyek idegen fejedelmek fegyverét, Isten igazságának ostorát hozták rá; ámde bizott lelke abban is, hogy amely nemzet annyiszor védelmezte a keletet, védelmezte a nyugatot, az elég erős lesz erejével bűneit is legyőzni.

Rákóczi lelke! . . .

Álljunk meg a gondolatnál igen tisztelt ünneplő közönség s kérdezzük Lobry atyával, a lazaristák konstantinápolyi főnökével: Rákóczi lelke! ki írta le a te szépségedet, ki tudna nevet adni annak a hatalmas forrásnak, melyből te erőt merítettél? . . .

Hát ez a forrás, igen tisztelt ünneplő közönség, mindig és mindenütt egy és ugyanaz volt.

A sárosmegyei főispáni székben, a sárospataki és tokaji otthonban, a bécsújhegyi börtönben, a "Recrudescunt vulnera," szövegében, a kuruc fegyverek dicsőségében és szerencsétlenségében, a hű barátok és aljas árulók tömegében, a lengyel, francia s török földön eltöltött huszonnégy-évi keserű száműzetés minden percében.

A haza és mindig csak a haza!

"Az Ur engem eszközül használja — úgymond Rákóczi, — hogy fölbresszem a magyarok kebelében a szabadságnak szerelmét, mely a rosznak megszokásából már már hülni kezd vala. Nem célok igazolai az egyes nagyok minden fölkelését a régi királyok alatt, de könnyű lesz mindenkinek, ki a történetet olvassa, megkülönböztetni a lázadás okozta mozgalmaktól a szabadság általános, jogos és törvényes védelmét, midőn a vármegyék egyesülten, míg amazokban csak a nagyok s zendülő hűbéreseik fogtak fegyvert.

Az elsőket tehát a nemzet háborúinak lehet nevezni, melyeket jogai védelméért kezdett; az egyesek zenebonái pedig méltán megérdemlik a lázadás és fölségsértés nevezetét. Ha nemzetem dicsőítését tüzetem volna ki feladatul, úgymond, el nem hallgathatnám e helyen, hogy ősi szabadságaink alapítója szent volt. Felhoznám Szt. László példáját is, ki hogy megmentse ezeket, fegyvert fogott oly király ellen, ki idegenek tanácsával kormányozott és megfosztá őt trónjától. Így az ő példájára, kit az egyház szentjei közé sorozott, kimondanám, hogy nem azok érdemlik a gyűlöletes nevet s mindazon mocskot, melyet a rágalom századok óta szór a szabadság védőire, kik jogukat védelmezik, hanem akik mind a törvényt, mind esküjüket megtörik!

Ime, igen tisztelt közönség, ebbe a kijelentésbe van letéve Rákóczi Ferenc életének és küzdelmeinek nemzeti, erkölcsi és politikai tartalma, mely örök választalat von a nemzeti háboru jogos önvédelme és a zendülők, lázadók felségsértése közt.

Egyik jeles publicistánk egymás mellé állítja a mi dicsőségben gazdag történelmünknek két ragyogó korszakát: a tizenötödik század első évtizedét és a tizenkilencedik század közepét. E két szabadságharc költői, szónokai szavára megmozdult az anyaföld; vezéreik, hőseik kardjukkal irták fel az égbe a magyar név dicsőségét. Az elsőnek vezéralakja Rákóczi, a másodiké Kossuth. A kuruc időknek győzelmes hadvezére Beresényi, 1848-nak pedig Damjanich, Mikes Kelemen mellett ott áll Petőfi, Vak Bottyán mellett Bem apó.

"Rákóczi is, Kossuth is száműzetésben halt meg, hogy a magyar szabadság eszméjének folytonosságát fentartsák."

A szép párhuzamot soká lehetne még tovább szőni történelmi vonatkozásokkal és egyéni felfogásokkal, de hát Kossuth nagy lelke maga nyújt pálmát Rákócziinak, ki a szabadságot való küzdelem utjelzőjét, egy minden emberi erőt és képzelmet meghaladó nehéz korszakban tüzte le.

Nem esoda, ha egyik életirója lelkesülten mondja róla, hogy »neve a magyar szabadság szimbólumává lőn már életében s az maradt halálában is. Senki sem dokumentálja fényesebben nála, hogy a haza mindennél előbb való. Föláldozta érte fejedelmi vagyonát, egyéni boldogságát, családját és áldozatát nem bánta meg soha. Az emberiség története kevés olyan erkölcsi nagysággal dicsőíthetik, amilyen volt a

magyar szabadság legideálisabb, legönzetlenebb, legfanatikusabb daliája: II. Rákóczi Ferenc! . . .

És ez a fanatikus dalia, igen tisztelt ünneplő közönség, akinek ereiben a Rákócziak, Zrinyiek és Báthoryak vére pezsgett, aki születésre és vagyonra az elsők elsője volt a hazában, akinek jogos hite volt a maga történelmi küldetésében: a nemzetet, a császári udvart s egész Európát egyaránt foglalkoztató nagy egyéniségének s fényes nevének összes erejét és ragyogását egy alázatos lélek önmegadásával teszi le a kézbe, amelyből vette.

»Én Ferenc — írja végrendeletében — a Te kegyelmességéből oh Istenem! Erdélyországnak keresztény fejedelme, Rákóczi-fejedelm, a Római Szent Birodalom Fejedelme, Magyarország Részeinek Ura, Székelyek Grófja, Munkácsi és Makovici Herceg, Sárosvármegye Örökös Főispánja, Sáros-Patak, Tokajnak, Regének, Szerencsének, Lednicének, Somlyónak, Ecsednek és Ónodnak Örökös Ura!«

»Ezek azon minőségek és címek oh Uram! a melyeket Te énnekem, részint egy szabad nemzet választása, szerint születésem által adtál, hogy azokat a Te dicsőségedre használjam. . .

Kívánatos volna, igen tisztelt ünneplő közönség, hogy mindenki, akit sorsa a közélet porondjára állít, az önérdék, haszon és pártusák nagy kísértései közt, Rákóczi emlékiratainak örök időkre feledhetlen vallomásával vértézze fel lelkét.

„Nem félek — úgymond — őszintén kinyilatkoztatni Előtted oh Örök Igazság, hogy egyedül a szabadság szeretete és a vágy: hazámat az idegen járom alól fölmenteni, volt célja minden tetteimnek.

Nem vezérlett bosszúvágy, nem a koronára vagy fejedelemségre törekvő nagyravágyás, nem uralkodási ösztön: hanem egyedül ama hűség dicsőség, eleget tenni hazám iránti kötelességemnek“ . . .

A haza iránti kötelességekhez sorozta Rákóczi a közművelődési érdekeket is.

Minden időkre megfajthatlan marad, hogy a esaták zajában honnan vett erőt és időt a hosszú török háborúk után elnéptelenedett, elmaradt ország szellemi közállapotainak istápolásához.

Mintha már az ő lelkét is mozgata volna a második ezer esztendő dogmája, hogy vagy a magyar kultúra által épül fel a magyar nemzeti állam, vagy nem lesz magyar állam e földön.

Igaza van Thaly Kálmánnak kassai szép beszédében, hogy abban is, amit e részben eslekedett, csupa nemesség, csupa disz, csupa érzellem volt Rákóczi.

A katolikus kassai konviktus és a protestans sárospataki főiskola együttes gondozásával pedig fényes tanujelét adta lelki emelkedettségének, mely saját mélységes hitélete mellett mindig és mindenütt tiszteltben tartotta a haza másvallásu fiainak meggyőződését.

A nemes és nyugodt felekezeti türelmesség hozta meg neki a küzdő pártok nagy bizalmát már az 1705-ki szécsényi országgyűlésen.

Itt mondotta ki Rákóczi a nagy jelszót »Szabadságtól lelkesített vallásos egyetértés.« Elég érthetően jelezte ezzel, hogy a felekezeti felfogásokat alá kell rendelni a haza iránti hűségnek és szeretetnek.

Az általa ekkor veretett érem, melyen a három felekezetet ábrázoló három nő a haza oltárának tűzét ápolja, örök emléke marad Rákócziinak, a fejedelemnek és embernek.

De még itt nem végződik Rákócziiban az ember!

Kollonics gyámsága alól menekülve, az udvari ármányok alig husz éves korában holthírét költik menyasszonyának, darmstadti Magdolnának, hogy vele való házasságot megakadályozzák.

Néhány év múlva XIV. Lajossal hazája felszabadítása felől folytatott levelezésének Longueval hadnagy által történt elárulása lőrtönbe jutattja Rákóczit.

A sok be nem vált biztatás a hazája érdekében megkeresett hatalmak részéről, a nyolc évi szabadságharcnak sok szerencsétlen háborúja, melynek sorsát nem egy esetben megbizhatlanság, tudatlanság vagy roszakarat döntötte el, a rációk álnoksága, Ocskay árulása, a Rákóczi fejére tüzött vérdíjak s halálra ítéltetése, egy-egy törzurás lehetett az ő tiszta, jó szívének. Ó azonban végrendeletében krisztusi emberszeretet fenségével kéri Istent, bocsásson meg azoknak, akik őt üldözték és rágalmazták, mert bizonyára azt hitték, hogy igazságosan cselekesznek.

Most még egy szót Rákóczi Ferenc lelkéről! Midőn Rákóczi száműzetése helyéül Jenikői

előtetett ki, a császár követe Rákóczi és Beresényi kiadását követelte a szultántól.

A szultán hivatkozva a koránra és adott szavára, ily eljárásra magát képtelennek jelenté ki.

Erre céloz Rákóczi emlékeztetésében: »Te öntéd Istenem azt az erélyt a török miniszterbe, aminőre keresztény fejedelmekben nem találtam. Ezek ily esetben azt szokták mondani, hogy állami érdekek nem engedik szavukat megtartani.«

Hálás is volt érte Rákóczi a szultánnak.

Utolsó levelét a fényes porta fővezéréhez, Ali pasához intézte.

»... mutassa be a császárnak, kegyelmes uramnak igaz háladatossággal teljes szívemnek utolsó beszédit. Oream pirulása nélkül mulok ki ezen halandó világból, mert nem vádol lelkiismeretem, hogy a birodalomban valakit, akár csak a legkisseben is, megbántottam volna.«

Az ő egyénisége, — amint Kielland írja Napoleonról — még a hízogókra, árulóokra és gyűlölködőkre is rávetette páratlanul álló felsőbb-ségének fényét és világosságát.

Aki pedig híven ragaszkodott hozzá, az el-
kísérte Golgothája utolsó állomásáig.

»Ennekem — mond Mikes Kelemen — semmi okom nem volt hazámból kibujdosni, csak az, hogy nagyon szerettem a fejedelmet.«

Rákóczi óhaját nem fogták fel az ázsiai bércék, könnye nem hult a kék tenger tükreire, dicsőségben és csalódásban gazdag életének enyhületet nem keresett a ciprusfák szomorú magányában!

Érezte a régi igazságot, hogy aki nemzetének megváltója, arra töviskoszoru vár.

Miután még halála előtt atyailag gondoskodott minden kibujdosott társa sorsáról, 1755 április hó 8-án nagypénteken lelke visszaszállt teremtőjéhez.

»Az Isten — ugymond az örökre hontalan maradt Mikes Kelemen — mára halasztotta halálát urunknak azért, hogy megszentelje halálának áldozatját annak érdemével, aki ma meghalt érettünk. Nagy árvasságra jutottunk. Ki sem lehet mondani, micsoda nagy sirás és keserűség vagyion itt mi közöttünk.«

Igen tisztelt ünneplő közönség!

Ennek a szomorú nagypénteknek a sírkövét a király és nemzet szívdobbanása százhetvenegy esztendő múlva hengerítette el.

A feltámadt vértanu dicsőfénye egyképen omlik azokra, akik a Rákóczi-törvényt hozták s arra, aki azt szentesítette.

Százhetvenegy esztendő bizonyly igen nagy távolság, de nekünk most nincs időnk a rekriminációkra.

Mint ahogy József tette Jeriko ostrománál, nekünk is meg kell állítanunk a napot mindaddig, míg be nem váltjuk II. Rákóczi Ferencz szent hagyományát.

Az ő nagypénteki halálából nekünk is fel kell támasdnunk, az alkotmány rendületlen védelmével, a nemzeti munka, a nemzeti hűség tiszta becsületével, a hazát híven szolgáló polgártársaink testvéri szeretetével, a magyar állam nemzeti egysége s boldogulása ellen pártot ütöknek kérielhetetlen lesújtásával.

Rákóczi visszaérkezésének nemzeti gyásztól, rajongástól, fénytől és lelkesedéstől mámoros, a gondviseléstől csak kevés nemzetnek engedett percében az egész világ irigyelhetne tőlünk, hogy magyarok vagyunk.

Csak hogy ez a dicsőség — igen tisztelt ünneplő közönség — Rákóczi dicsősége volt!

Nekünk még ki kell vívniunk a magunk külön dicsőségét, hogy Rákóczi hamvai szabad és boldog Magyarországon pihenjenek.

Utolsó szám legyen a költő imája.

... S te jószágos, te szent, te tiszta lélek,
Ha egykor a te porba omlott lényed
Örök hullámszán a változónak —
A milliókban új életre támad:
Vezesse zászlóid teljes diadalra
Az igazságos Isten nagy hatalma,
S haljon győzelmes munkarajba
Az ő viszály, az áldatlan gravámen,
Pro patria et libertate! Amen.

Szocialisták kavardása.

Ugy látszik, a nép, a magyar munkás kezd kijózanodni a szocialista vezérekből s belátja, hogy ezek csak fillérek beszéltetésére törekszenek, egyébként pedig felültetik őket rengeteg sok hazug ígérettel, amelyeket beváltani soha sem tudnak.

Az intelligensebb városi munkás elem már ki tudja válogatni a vezérek hazugságaiból azt a parányi szocialista magvat, amely nálunk nem védegyleteket s a nemzeti célokkal összhangban álló munkásszövetségeket, hanem valóságos forradalmi szellemet teremtett, amely ellenséget lát az egész társadalomban, a közhatalomban, a föld-birtokosban, a tőkésben, gyárosban, kisiparosban és szellemi munkásban egyaránt. Lassanként ez a szellem kezd lohadni s a központi szakegyletek visszaélései nyomán kezdődik a kijózanodás.

Most már a földműves munkások is látják: hogy a földosztás humbug s a beugratás csak arra jó, hogy a munkás fizessen.

Biharvármegye szocialista munkásai már évek óta küldik a pénzt Mezői pártjának kasszájába. Elhitték mindazt, amit a fülükbe hazudtak. Várták a nagy béreket, a nyugdíjat és a téli szükvilágban a segítséget. Nem rég kértek is a központtól egy kis sztrájk segélyt.

Egy füzetkében azután elmondják: hogyan bánt velük a központ. Tíz levélre választ sem adott, a tizenegyedikre pedig azt írta, hogy segélyt nem küldhet, mert a csoport 42 fillér tagdíjjal még hátralékban van.

A bihari munkások tehát kimondták a szocialdemokrata központtól való elszakadásukat s a többiek között — a következő felhívást intézik a néphez:

»Hiszszük, testvérek, hogy ilyen vezetéssel és alapszabálytal nem fogtok megelégedni, minőt Mezői elvtárs kieszelt, mert az csak neki jó jövő, nekünk csak fáradság, sok kiadás, halálos harc, pénz- és börtönbüntetés. A jövőnk, vérünk és pénzünk megy rá az ilyen vezetéssel, ami a nemzetközietknél és a többiekénél is kell mind egy cseppig és fillérig.

Majd meglássátok, testvérek, ők visznek vágóhidra beünket, nem az urak! Tehát, testvérek, ne álljunk vágóhidra, a mi jövőnk nem azt követeli, nekünk jobb jövő kell. Bebizonyítottátok, hogy 1906. év tavaszán egy bérmozgalom alkalmával tizenegy tanácskérő levelet és egy táviratot intéztünk a központhoz és az a tanács és védelem jött, hogy 42 fillér tévedés van a számadásban és ezt nyolc nap alatt okvetlenül küldjék be. Ez eljárást az értekezlet Mezői elvtársnak bizalmatlanságot szavazott és az értekezlet véget ért. Tehát, testvérek, 11 levélre és egy táviratra az a válasz, hogy nyomoruságos 42 fillért nyolc nap alatt beküldjünk. Heten voltunk bezárva, 25 munkás testvérünk megbüntetve és ők végre is azt a tanácsot adták, hogy írjunk meg mindent, hogy volt, vagy felebezzünk. Ennyit bizony mi magunk is tudtunk. Ugy-e, testvérek, szép vezetés és szép védelem. Okos a bolondok közt, add ide a pénzéd pontossan, aztán szaladj ide, szaladj oda, míg a börtönbe kerülsz; még dig szaladj s a mellé még rendel a szolgabíró ur könnyhullató gyanánt vagy 100 koronát. Ők pedig olyanok, mint a süketek, ha kérdést intéznek hozzájuk.

Ha a jövőre gondolunk, amikor majd az eget fogja ostromolni a jajkiáltás, mintha csak látnám, testvérek, mennyi bajotok lesz az örült vezetők miatt, akik nem is tudják, mi a szocializmus, csak a zsarolást és hízogést értik. Ha azután felülünk nekik és küldjük a pénzt, megírják, milyen derék katonák vagytok, csak előre, mindenki pontosan fizesse a tagdíjakat és ne engedjünk az uraknak.

Ha aztán összeszurkálnak valakit, majd gyűjtő-
ívet bocátanak ki, mert a négyszázezer koronából, ami évente felmegy, még a költség sem telik ki, olyan sok kell nekik, nem hogy segély telne ki és ha lenne, olyan lenne, mint a 11-ik levélre a válasz, hogy — nincs. Fordítsuk meg mi a dolgot, testvérek és írjátok ti, hogy nincs.

Testvérek! Nektek is lelki kötelességetek, hogy a sokat szenvedett munkásnépért és önmagatokért mindent elkövessetek, hogy a szenvedés véget érjen, amit már semmi sem gátol, csak Mezői elvtárs. Ez szent igaz, hogy ő az akadály és mi sem tühretjük tovább, hogy a jövőnk ellen dolgozzék, számoljon a lelke a nyomorban szenvedőkért.»

* * *

A szocializmusnak erős talaja van Csanádban is. De már ott is készülnek kiválni a nemzetköziet taborából s maga az elnök kijelentette, hogy a nemzetközi szocialistákodás nem vezethet jóra.

Szepesben, Borsodban, Szatmárban, Szegeden mindenütt megrendült a nemzetköziet helyzete. A nép mindenütt csalódott s új szervezetről

kezd álmódzni, amely józanabb alapon igyekszik biztosítani a munkás sorsát és hazafias szellemben vezeti a népet.

Csak nálunk nyeli még a maszlagot a nép. Elhisz minden vad dolgot s rohan a vesztébe. Pedig nyomoruság lesz a vége a szocialistákodásnak, mint Biharban.

Hírek.

A »Tapolczavidéki Gazdakör« alakuló közgyűlése.

A tapolczai járás gazdaközönségének már múlt év december havában tartott értekezlete kimondta a Tapolczavidéki Gazdakör megalakítását. Az előmunkálatokra Forster Elek gyulakeszti birtokos elnökle alatt bizottságot választott, mely azzal elkészülve f. évi január hó 29-ikére hívta egybe a tapolczai járás gazdaközönségét a kör megalakítása céljából. A járás Tapolca vidéki községeiből mintegy 300 gazda jelent meg.

Forster Elek üdvözölte a megjelenteket, kifejtette a gazdakör tömörülésének szükséges voltát, ismertette a kiküldött bizottság munkálkodásának eredményét s a gyűlést megnyitotta.

Felolvasatott Hertelendy Ferencnek, a vármegyei gazdasági egyesület elnökének Forster Elekhez intézett levele, amelyben a gazdakörbe való belépését bejelenti s a közgyűlést üdvözli.

Az előkészítő bizottság jegyzőkönyvének s az alapszabály tervezetének felolvasása után Forster Elek azt az idítványt terjeszti elő, hogy a gazdakör oly címet vegyen fel, amely kifejezi annak a tapolczai járás területére kiterjedő munkakörét, tehát a »Tapolczavidéki Gazdakör« cím helyett a »Tapolca—Balatonfüred vidéki Gazdakör« címet ajánlja. Felmerült az az eszme is, hogy a körnek két székhelye — Tapolca és Balatonfüred — s két ügyvezető alelnöke legyen. A közgyűlés ezekre vonatkozólag érdemlegesen nem határozott, mert a Balatonfüred vidéki gazdakör gyűlésen nem vettek részt. Felkérte Bedegi Gábor balatonfüredi gazda, hogy gazdatársaisal a tervet közölje s határozatukat tudassa.

Az alapszabály tervezet csekély módosítással elfogadtatott.

Sárközy Viktor vármegyei gazdasági egyesületi titkár ismertette a gazdakörnek az anyaegecsülettel való kapcsolatát s a köröknek nyújtható kedvezményeket, segélyezéseket stb.

Végül a tisztújítást ejtették meg. Forster Eleket megválasztották elnöknek; alelnökök lettek Virius Vince és Szecszky Gyula; pénztárosnak: Vastagh Jánost, titkárnak Szigethy Ödönt.

Forster Elek a közgyűlés végén ismételt hangsúlyozza a gazdakör szükséges voltát és üdvös hatását, amely a gazdálkodás intenzívebbé tételében, az összetartás ápolásában áll. A társadalom erejének legerősebb forrása az együttműködés s a gazdáknek, mint az ország lefontosabb elemének legnagyobb szüksége van a szervezkedésre. — A közgyűlés az elnököt zajosan megjelenezte.

A gazdakörnek eddig 300 tagja van, de ez a szám még emelkedni fog, mert sok aláírási iv nem érkezett be. Ha a balatonfüredi gazdakör is beleolvadnak a körbe, a tagok száma meg fogja közelíteni az ezeret.

Az állandó választmány ülése. A február 11-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésben felveendő ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett az állandó választmány ülése folyó 1907-ik évi február hó 4-én délelőtt 9 $\frac{1}{2}$ órakor lesz.

Vármegyei távbeszélő hálózat. Régi óhajta már a vármegyének, hogy létesítse a távbeszélő hálózatot. Az ügy mindig a pénz hiányán akadt meg. A múlt évi májusi közgyűlés a tisztviselők fizetésének rendezése folytán felszabadult pótdadó alapon összegyűlt 136 ezer koronából 70 ezer koronát a telefon hálózat létesítésére rendelt fordítani, egyszerűsített felírt a kormányhoz, hogy a hálózat kiépítését államszolgálat tegye lehetővé. A belügyminiszter azt válaszolta, hogy érdemileg csak akkor határozhat, ha a vármegye a telefon hálózat összes költségeire vonatkozó költségvetést felterjeszti. Valószínű tehát, hogy a hálózat állami segéllyel létesíthető lesz. A vármegyén újból felvették a programba a

kérdést, amelynek kedvező megoldása nagy jelentőségű újítást jelentene ugy közgazdasági életünkre mint közigazgatási viszonyainkra.

A Balatonparti vasut. Megbízható helyről irták, hogy a Balatonparti vasut építésére egy nagy németországi cég akar vállalkozni. A cég megbízottai már tárgyaltak Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel. Ebből az következik, hogy még mindig kérdéses, vajon a vasut kiépítését az állam fogja-e keresztül vinni. A vármegyék és községek határozta már afelett, hogy a felajánlott segítyt, — a törzsrészvényekről való lemondás mellett, — az államnak is megadják, a magánosok jegyzései azonban nagyon gyéren érkeznék be. Valószínűleg ez a körülmény is közrejátszik abban, hogy a vasut kiépítését esetleg magánvállalkozásnak engedik át. Összefügghet ez a hír azzal a cikkel is, amelyet az „Ébredés” című lap közöl. Elmondja ez a lap, hogy Sztierényi, aki a vasut állami kezelésben való kiépítése iránt határozott ígéretet tett, Bécsben járt, ahol csendes aprehenziót kapott, mert tudni kell, hogy a déli vasut részvényeinek legnagyobb része a császári család kezében van, már pedig a Balatonparti vasut ennek eszénél a konkurrenciát. Az osztrák intrika tehát magas helyről indul meg. Jó lesz a vasutat minél előbb kiépíteni, nehogy az utolsó pillanatban hiúsítsa meg a szép tervet a Déli vasut részvényeseinek finánciális érdeke.

Kinevezések. Szalay László és Skóday Aurél zalaegerszegi, Dr Neusiedler Antal és Katzenlach József nagykanizsai kir. törvényszéki bírákat és Szupits Antal zalaegerszegi kir. járásbírókat a király VII osztályú bírákká nevezte ki. — A szombathelyi kir. közjegyzőséget ketté választották s az egyik állásra Dr Bárdi Ferenc sümegi ügyvéd, a másikra Dr Potyondy Béla szombathelyi közjegyző helyettes nevezették ki.

Eljegyzés. Balázs Fülöp, a vasvármegyei elektromos művek mérnöke eljegyezte Rechnitzer Irma urleányt, Rechnitzer Miksa zalaegerszegi tekintélyes kereskedő és földbirtokos bájos leányát.

A jegyzők fizetése. Zalavármegye községi és körjegyzői már réges régen várják az állam által fizetéseik kiegészítésére adott összegek folyósítását. A legtöbb talán már el is költötte a fizetéstöbbletet, amelyre másfél évig kellett várakozni. Pénteken végre megjött a miniszteriumból az 1906 és 1907 évekre vonatkozó járulékok utalványozása. Jegyzőink tehát legközelebb hozzájutnak régen várt fizetésükhöz.

A karácsonyfa egyeslet estélye. A Gróf Batthyány Pálné szül. Inkey Valéria Ó Méltóságának fővédnöksége alatt levő „Zalaezerszegi Karácsonyfa Egyesület” a szegény gyermekek felruházására 1907. évi február hó 9-én, az „Arany Bányán”, szálloda dísztermében műkedvelői színelőadással egybekötött táncestélyt rendez. Belépődíj 2 kor. 40 f., páholy 4 üléssel 16 kor. állóhely 1 korona. (A közönség részére 16 drb páholy áll rendelkezésre) A jegyek számozott ülőhelyekre szólnak és az előadás napjának délután 6 órájáig Kaszter Sándor ur gyógyszerárában, azon túl pedig este a pénztárnál válthatók. Kezdeté este pont 8 órakor, tekintettel a jótékony célra, felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Az előadás műsora: Az elefánt. Vigjáték 1 felvonásban. Személyek: Bérey Jenő huszárkapitány Dr. Thassy Gábor; Ilona neje Hány Clarisse; Kendy Lőrinc nagybátyja Kosztrabszky Ferenc; Etelka, leánya Szigethy Margit; Darnay Béla Dr Németh Bálint; Gyuri inas Ónody Zoltán; Lidi, szobaleány Grész Ilona. Történik Bérey házában, egy vidéki városban. A beteg. Vigjáték 1 felvonásban. Irtá: Dumanoir. Személyek: Székely Gusztáv Ónody Zoltán; Dr. Szentirmay Károly orvos Haerter Ádám; Adél Hagymássy Margit; Berta Grész Elza; Rigó apó Kosztrabszky Ferenc.

Jegyző választások. A vármegyében rendszerített új jegyzői állásokra megválasztottak: alsódörgicsei körjegyzővé Papp Aladár balatonszentgyörgyi segédjegyző; boncodföldi körjegyzővé Ellmann Béla andráshidai aljegyző; felsőrajki körjegyzővé Vuk János pacsei segédjegyző; gutorföldi körjegyzővé Veszprémy Gyula tárnoki aljegyző; kiscsörbői körjegyzővé Mikolajtsik László zalamihályfai aljegyző; nagyfalui körjegyzővé Simon István esáktornyai adóügyi jegyző; szentandrászi körjegyzővé Vajda Akos karmacsi segédjegyző és zalavári községi jegyzővé Fiala Imre galamboki segédjegyző.

Novai bál. A novai casino könyvtára javára január 27-én táncal egybekötött tombola estélyt rendezett, mely ugy anyagi részét tekintve, mint erkölcsi sikerére nézve vetekedik akármely vidéki városban rendezett mulatsággal. A Göcsej vidéki ur családotk soha sem maradnak el ezekről a mulatságokról, ahol az igazi barátság és jókedv egy-egy emlékezetes jó napot örökít meg minden jelen volt szívében. — Figyelemmel kísérve néhány év óta Nova és vidékének élénkségét, örömmel látjuk ennek az elhagyatott híru országának minden téren tapasztalható emelkedését. Amint tudjuk, a József főherceg sanatorium is elismeréssel adózik az itt rendezett jótékony célu mulatságok alkalmával elért anyagi eredményekért s ezért köszönete kifejezésével Mayer Istvánné uraőt, mint a járásköri elnököt arany emlékéremmel tüntette ki Augusztia főhercegnasszony.

Kilépés a honvédségből. Kren Zsigmon, Sugár József, dr Sándor Móritz, Mezrieky Jenő, Kemény Sándor, Kritza István, dr Etlényi Géza és Gombóc János tartalékos honvéd tisztek, tisztirendfokozatuk megtartása nélkül, a 20 honvéd gyalog ezred kötelékéből kiléptek.

Városok rendezése. A belügyminiszteriumban — ugy látszik — komolyan foglalkoznak a városok rendezésének tervével s a városi törvény megalkotásával. Legalább erre enged követeztetni a miniszter azon rendelete, hogy a városok összes szabályrendeleteiket két példányban terjesszék fel.

Gyászhir. Id. szentmártoni Darnay Kajetán, Sümeg város tekintélyes polgára e hó 28-án meghalt 79 éves korában. Neje szül. Eitner Anna urnő, gyermekei és unokái gyászolják.

Nagy István földbirtokos meghalt 51 éves korában Pusztaszentlászlón. A gyászjelentést neje és gyermekei adták ki.

Öngyilkosság. Egy élete virágjában lévő, viruló szép leány vetett önkézevel véget szép reményekre jogosított életének. Barkó Lina, Barkó József építési művezetőnek 19 éves leánya, eddig ismeretlen okból szíven lötte magát és nyomban meghalt. Az öngyilkosságot szülőinek Csányi utcai lakásán követte el az allatt, amíg édes anyja házi teendőit végezve, a szobából távol volt. Senki sem tudja, mi vezette a szimpatikus szép leányt rémes tettének elkövetésére. Családjá körében nem vettek észre változást viselkedésében. Reggel kenyérsütéshez készültek és Barkó Lina az ezzel kapcsolatos teendőket szokott módon elvégezte és hugát figyelmeztette, hogy siessen a már kész tésztaival a pékhöz, nehogy elkéssen. Azután bement az éléskamarába s ott agyonlötte magát. A lövés zaját, csudálatosképpen senki sem hallotta meg és csak később vették észre a leány hiányát. Huga keresni kezdte és ez akadt rá az éléskamarában. Azt hitte, hogy néje elájult, költögette, de hiába. Mikor látta, hogy nem képes lábra állítani, anyjéért sietett, közölve vele az eseményt. Barkóné a kamarába rohant és rémülten látta leányát halva fekvé. Kiszállították s bevitték a lakószobába és még mindig nem vették észre, hogy agyonlötte magát. Barkóné az épülfőben lévő elmeegógyintézetnél foglalatokodó férjéért szaladt, akivel tudatta, hogy leányuk megmérgezte magát, siessen haza. Barkó lakására rohant és ő vette észre, hogy a szerencsétlen leány ugy lötte agyon magát — Levelet nem hagyott hatra és semmivel sem árulta el öngyilkosságának okát.

Új népkönyvtár. A Dunántúli Közművelődési Egyesület 1000 K értékű népkönyvtárat ajándokozott Csáktornya nagyközségnek, amelyet a község házában helyeztek el. A könyvtárt 27-én adták át rendeltetésének.

Balatonfüred nem eladó. Kétkedéssel fogadtuk s fenntartással közöltük azt a hírt, hogy Balatonfüredet a tihanyi apátság áruba boesátotta. Jó helyről kaptuk most az értesítést, hogy Balatonfüred nem eladó. A híresztelés, csak kombináció volt, amelynek komoly alapja nincs.

Hamis pénz. Hamisított egy forintos pénzék kerültek ismét forgalomba nálunk. A hamisítvány ólomszürke, csengése nincsen és hiányzik keretéről a szokásos körirat. Abból a körülményből, hogy nem csak üzletekben, hanem a piacon egyeseknél is lehet ilyen hamisítványt látni, az következtethető, hogy több darab van forgalomban; azért figyelmeztetjük közönségünket, hogy a kezén megforduló érepenzket tüzetesen szemlélje meg, nehogy kárát vallja.

Esdő szó a katolikusokhoz. Zalavármegyének egyik sarkán fekszik Zala Szegvár, melynek plebánia temploma 5 lépés széles és 10 lépés hosszú, 100 ember alig fér el benne, pedig három község népe jön itt össze. Ezen templom helyett akarnánk újat építeni. A nép már összeadta filléreit, de annyit nem tud áldozni. A község tartja fönn a plebánia házat is, amely szalmával van befödve. A patronus más vallásu, így hát nem törődik a néppel és egykedvűen nézi a templomnál sokkal magasabb palotájából, mint didereg a nép csipős hidegben a templomon kívül. Katolikusok, kik tudjátok: mily vigasz hatja át a munkában kifáradt ember szívet ha Istenével az ő hajlékában beszélhet, könyörüljete rajtunk. Alázattal kérünk, halgassátok meg esdeklő szavunk és adjatok pár fillért az Ur házának, hogy bőséges áldása szálljon le reátok. Adjatok Istennek az ő szent dicsőségére. Adományokat a zalaszegvári plebánia címére kérünk küldeni. — A templom építő bizottság.

Hirtelen halál. Bakos Antal olakülvárosi koresmáros folyó évi január hó 26 án lakásán hirtelen összeesett és meghalt. A megejtett rendőrorvosi vizsgálat megállapította, hogy Bakost régi szív bántalmából eredő szívszélhűdés érte. Az elhunyt 54 évet élt.

A zalaegerszegi népkönyha részére adakoztak: Baronyi Ede Kehida, N. N. 10—10 K. Barthelmes Walterné urasszony 8 K. Az adományokért köszönetet mond a népkönyha vezetője. Január hónapban kiszolgáltattak a népkönyhában 686 ebédet, amelyért 329 K 28 fillért fizettek a vállalkozónak.

Felülvizsgálati határnapok 1907 évre. Az 1907 évben a katonai felülvizsgálati határnapokat a honvédelmi miniszter következőképpen állapította meg: január 29-én február 12 és 26-án, március 18-án, április 23-án, május 22-én, június 25-én, július 23-án, augusztus 22-én, szeptember 25-én, október 16 és 29-én, november 26-án, december 17-én és szükség esetén az ezen napokat követő hétköznapiokon. Vármegyénk területéről felülvizsgálatra rendel ujoneokat részint a soproni, részint a pécsi felülvizsgáló bizottságok elé viszik.

Visszavándorlás. Sokat panaszkodunk a kivándorlás miatt; irjunk most már egyszer a visszavándorlásról is. Amerika nem csak befogadja, hanem vissza is ereszt hazánkfait. Az igaz, hogy ritkábban a javát. — Nagykanizsáról írják, hogy az ottani Központi kávéház törzsvendégeit egy volt brazilai főhadnagy szolgálta ki, pincéri minőségben. A főhadnagy ur Hirsch Gyula névre hallgat s azért vitorlázott át Braziliába, mert a rendőrséggel akadt valami elintézetlen dolga. Amikor büntetése elévült, haza jött pincérnek. Kaufman Jenő nagykanizsai rőföskereskedő néhány évvel ezelőtt esődot mondott. A könyvek körül valami hiba volt, amiért Kaufmant egy évi börtönre ítélte a bíróság. Mikor azonban arra került a sor, hogy a büntetést leülje, már Amerika felé utazott az élelmes kereskedő. A napokban váratlanul jelentkezett Kaufman az ügyészségnél, hogy most már hajlandó egy évig beülni, mert Amerikában üldözte a nyomor, nem bírta ki a szabadságot. Kohn Gusztáv bérlő volt Somogyban s évekkkel előtt rengeteg adósság és egyéb rossz emlékek hátrahagyásával eltűnt. Ő is hazatért s állítólag Légradon tartózkodott. — Egészen más ember Weinstein Móric, aki 12 éves korában hagyta el Magyarorságot s Amerikában vagyont szerzett. Most családjával együtt hazajött Nagykanizsára s ha megtetszik neki az itteni élet, nem is megy többé vissza. Ő még türethetően beszél magyarul is, de gyermekei semmit sem tudnak a kurucok nyelvéből.

Névmagyarosítás. Oszeszli László nagykanizsai illetőségű esongrádi lakos vezetéknévét «Onodi»-ra; Weisz Vilmos ugyancsak nagykanizsai illetőségű s ottani lakos »Fehér»-re; Buxbaum Dávid homonnai illetőségű nagykanizsai tanár »Balogra»-ra magyarosította.

A pusztító betegségek elleni harcban a világ legkiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek sorában az első helyet az Epilepszia: Nyavalyatörés foglalja el. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert alkalmaz, amelyért már a külföld is méltó elismerésben részesítette. Ez orvos Dr. Szabó Sándor Budapest, V. Alkotmány u. 5; ki készséggel nyújt felvilágosítást

mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

Hangverseny. A zalaegerszegi jótékony négyzet március hó 2-án hangversenyyel egybekötött táncestélyt rendez az „Arany Bányán” szálloda dísztermében. A részletes programot jövő számunkban közöljük.

Titkos kezek. A februári vármegyei közgyűlés elé terjesztendő alispáni jelentés megemlíti, hogy sok az utlevél nélküli kivándorló, aki Csáktornya felé szoktak át a határon s Prágerhofban veszik át őket az ügynökök, akik aztán Bréma felé irányítják a kisebb-nagyobb csapatokat. A kivándorlók ellenőrzése céljából Nagykanizsa és Csáktornya között közlekedő vonatok állandóan esendőri felügyelet alatt vannak. Minden vonaton utazik egy esendőri, akinek gyakran akad dolga a szökevényekkel. A múlt héten az is megtörtént, hogy több kivándorló a mozgó vonatról ugrott ki, hogy a esendőrt kijátsza. Most már azonban a esendőrség éberségén egyébként is túljárnak. A kivándorlók átkocsznak a határon s ha egyszer Stájerba tettek a lábukat, akkor már Brémaig meg sem állnak. — A kivándorlóknak ez a szokatlan elővigyázatossága és felfángja azt bizonyítja, hogy titkos ügynökök dolgoznak, akik előre kitalálják az Amerikába szándékozó pasasért: hol és mire ügyeljen. A hivatalos statisztika tehát nem tünteti fel pontosan a kivándorlók számát, mert folytonosan szökik a nép utlevél nélkül is.

Előmunkálati engedély. A m. kir. kereskedelemügyi Minister múlt évi december hó 29-én 94408 sz. a kelt leiratával Gyórfy János és Dr. Kreisler József nagykanizsai ügyvédeknek a keszthelyi h. é. vasút Keszthely állomásától Alsópáhok, Szentgyörgyvár Zalaapáti, Esztergály, Szabar, Nagyada, Kisada, Garabonc, Karos Galambok, Kisrécse és Nagyrecse községek határain át a os. és kir. déli vaspálya Nagykanizsa állomását s ismét folytatólag Somogy-szentmiklós, Liszó, Surd és Zákány irányában a m. kir. államvasutak Gyékényes állomásáig vezetendő rendszer nyomtávú gőz, esetleg villamos üzemű h. é. vasutvonatra az 1905 évi december hó 18-án 78246 sz. a kelt rendelettel kiadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy évre meghosszabbította.

Visszaélések a könyvkiadással. A könyvekre való megrendelések gyűjtése szabad. A könyvkiadó cégek utazói felkereshetik vásárlóikat meghívás nélkül is; kínálhatják a könyveiket, részleteket köthetnek, szóval a kereskedelmi utazókra vonatkozó törvényes korlátozások rájuk nem vonatkoznak. A könyvkiadó cégek utazói ki is használták bőven ezt a szabadságot. Nem csak kínáltak a könyvet, hanem valóságosan ráoktroálták az emberekre. Különösen előszeretettel járták a hivatalokat, ahol egyik a másiknak adta a kilincset. És miután Magyarországon ugyanis nagyon kevés könyv fogy el, még haragudni sem lehetett a magyar irodalmi termékek terjesztőire. Amint azonban a könyvszekrények teltek teltek, lassanként kezdett megcsappanni az üzlet. A könyvkiadók tehát most már nem küldenek közönséges utazókat, hanem jól öltözött hírlapírókat, akik a könyv terjesztését hazafias kötelességből teljesítik, a tiszta jövedelmet hazafias célokra ajánlják fel. Jöttek urhölgyek, akik egy koronás füzeteket árultak s a jövedelmet általában valamely jelesünk szobrára adják. Ebből természetesen egy szó sem igaz. Ujabbán mára kormány megbízására is hivatkoznak, amely azonban aligha látszik. Intelligens emberek kötelessége, hogy könyvet vegyen s ezzel az irodalmat istápolja. Az azonban már nem kötelesség, hogy az értelmes utazók zsebeit töljék a kultúra oltárára szánt garasainkkal és felüljünk azokkal a nagyhangú frázisokkal, amelyekkel a könyvben utazó urak bekopogtatnak. Amennyi hasznót elvisznek ezek tőlünk, két könyvkereskedőt el lehetne belőle tartanunk. Azt, hogy valaki a ruháját, kalapját, cipőjét nagyvárosból hozatja, még úgy ahogy meg lehet érteni; de hogy miért nem lehetne a könyvszükségletet a helybeli könyvkereskedőknél fedezni, az hát teljesen érthetetlen. Inkább arra kell törekednünk, hogy helyben is legyen legalább egy jól felszerelt könyvkereskedés. De miért tartanak könyvet rakatáron a mi könyves boltjaink, ha a megrendelést a »hírlapíró« urak viszik el.

A természet mindig a legnagyobb gyógyművész, eszközei és urai csodálatosak. Így például a

csukamájolaj is oly gyógyerőt tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb ízű és legkönnyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a »Scott-féle Emulsió«, mely most minden gyógyszerárban kapható

Legjobb fajú szőlőoltványok, elismert kitűnő minőségben, szakszerűen és lelkiismeretesen kezelve a legolcsóbb árban kaphatók a «Milleniumtelep»-nél Nagyösz. Torontál megye, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldi magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű nagy főárjegyzékét

Eladó állatok és termények. A keszthelyi magy. kir. gazdasági akadémiánál következő állatok és termények eladók: 3 drb öreg 8 — 12 év közötti bonyhádi és simmenthali keresztelésből származott kislejtezett tehén, szóbeli árverésen kikiáltási ára 200 K, 4 drb, kislejtezett növendék, ára egyenkint 100 korona; 1 darab 3 éves herélt csikó (nónius és angol) egyenkint 400 korona; 2 darab öreg mustra jármos ökör 300 K; 50 q. buza hl. sulya 79 klgr. 14. 60 korona.

Elektromotor kezelők tanfolyama. A m. kir. technológiai iparmuzeumban a jelenleg ott kiállított különböző rendszerű elektromotorok szerkezetének, működésének és jókarban tartásának megismertetése és okszerű kezelésüknek begyakorlására folyó évi február hó 4-től 23-ig tanfolyamot rendeznek. A tanítás hétköznapokon esti 7-9 óráig, a motorkezelési gyakorlat pedig a nappali órákban történik. Beiratkozni lehet a m. kir. technológiai iparmuzeumban VIII. ker. József körút 6 sz. földszint 2 számú teremben. Beiratkozáskor 2 korona díj fizetendő.

Vásáráthelyezés. A Keszthelyen f. évi augusztus 15-ére eső országos vásár idejét a kereskedelmi minister engedélyével augusztus 8-ára helyezték át.

Tenyészbika és kanvásár. Felhívás! Nagykanizsa Város és Járás Gazdaköre 1907. február hó 9-én d. e. 9 órakor Nagykanizsán a régi sörház mellett, (bejárat Szemere utca felől) tenyészbika- és kanvásárt rendez. Felkérjük mindazon állattenyésztéssel foglalkozó gazdákat, kiknek eladásra és tenyésztésre alkalmas magyar vagy nyugoti fajtájú bikájuk avagy tenyésztésre jól felhasználható kanjuk van, hogy apaállataik felbontásával a vásár sikerét előmozdítani sziveskedjenek. Ebbeli szándékukat pedig legkésőbb 1907 évi február hó 6-ikáig Tóth István gazdaköri titkárnál (Nagykanizsán, Sugár-ut 18 sz. a.) bejelenteni el ne mulasszák. A bejelentésnél megjelölendő a felhajtandó állatok száma, fajtája, kora és azon végső ára, melyért a tulajdonos azt eladni hajlandó. Másrészt pedig felkérjük mindazon magán állattenyésztőket és községeket, kiknek tenyészbikára vagy kanra szükségük van, hogy szükségletüket e vásáron szerezzék be, miáltal különösen a községek sok sikertelen utánjárásától és felesleges költségtől szabadulnak meg. Tóth István gazdaköri titkár, Vizlendvay Sándor gazdaköri elnök. Gallubich Lajos ügyvezető elnök.

Mily óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegesek, nem gyöngék és nem idegesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvendenek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a legjobb szernek az alfoszphorsavas méz és nátra hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió, mely rendkívül erősítő és gyógyerejével a gyermeket gyorsan juttatja erőteljes egészséghez. — A Scott-féle Emulsió kellemes, édes ízű, minélőgva könnyen bevehető és mivel egyuttal feltétlenül könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek működését rendezi, hatásának erejében okvetlenül messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a »hátán nagy csukahalast vivő halász« védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr BUDAI EMIL „Városi gyógyszerár»

Budapest, IV., Váci-utca 34-50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

Áru	Minőség	Szerint	Kor. 100	Kor. 10
búza			14.—	—
rozs			12.—	12.10
árpa			12.40	—
zab			14.—	—
kukorica			12.—	—

Zalavármegye az 1848/49 évi szabadságharcban.

Ily című könyvem bővített kiadásban — Csány László arcképével és sirkövének rajzával — megjelent. Ára 4 K. Terjedelme 400 lap, nagy 8-ad alak. A pénz beküldésével megrendelhető egyedül nálam, alulírott nál, Zalaegerszegen.

A vastag könyv tartalma: A zalai 48—49-iki események nagyon részletes elbeszélése. A 47, 50 és 7, zalai honvédszázaljak története. Csány László élete, levelei és káltványai. Gasparich Márk a muraközi »tüzesbarát« és Csertán Sándor élete. Nevesebb zalai honvédek. És vagy 2000 zalai honvéd névsora (az elesettek is) kimutatva községenként, a zászlóalj, honvédi rang, polgári foglalkozás, stb. stb., hiteles megjelölésével. Toldalakban: 48-iki zalai hazafias dalok, versek, népdalok; a vadászesapat és a nemzetőrség rendszabályai.

Az előleges megrendelők legnagyobb része már megkapta a könyvet. A többiek is kézhez veszik rövid idő múlva.

A késedelmes küldésnek az a mrgyarázata, hogy szigorú kötésem van a nyomdával. Amíg t. i. a nyomdát teljesen ki nem fizetem, addig nem kapom meg az összes példányokat. Tartozom még 167 frrtal. Ugy történt t. i. hogy nem volt annyi előleges megrendelőm, hogy teljesen fedezte volna a nyomdai költséget, és több ivre is terjedt a munka, amint terveztem, de azért belementem a vállalatba. No meg aztán — akadt néhány ember is, akik előjegyeztek, de könyvüket nem váltották ki.

Azokban erős a hitem, hogy a 167 frt az új megrendelésekből egy-két hónap alatt összegyűl. — Vegy pedig előbb is akad Zalában egy jó módú hazafi, esetleg honleány, egy mecenás, aki kifizeti a nyomdát, jobban mondva: előlegezi a 167 frrtal s így kiszabadulnak a nyomdásznaál levő példányok, összesen 735 db még. Avagy pedig kézbe vesz néhány hazafias érzelmű ur ember vagy honleány egy-egy gyűjtő ívet, összeszednek 100 előfizetőt s ez uton-módon is kiszabadulhatnak könyveim a nyomdai fogságból. Mert én a magam anyagi erejével a kiszabadításra képtelen vagyok, lévén 6 gyermekes állami tanító.

Nem szeretném megérni, tisztelt olvasóm, hogy a nyomda bepereljen engem, a hat gyermekes apát, a zalai 48-as honvédeink miatt. És rosszul esnék, ha Zalában nem törődnének a 48-as elődők és honvédek mostan élő utódai a nagyapjuk, apjuk és rokonaik hőstetteivel, emlékével. Rosszul esnék főképp az, ha ráfizetnék fáradozásom, törekvésem mellett a hazafias buzgóságomra.

Én tehát, mély tisztelettel — megrendeléseket kérek.

Jelentem továbbá, hogy könyvemnek a f év végével lesz pótfüzete is. Ebbe jönnek bele a mostani könyvemből — fedezet hiánya miatt — kimaradt 48-as honvédek körülbelül még 300. És a »nevesebb honvédek« életrajzait is ki fogom egészíteni s új életrajzokat is veszek fel.

E cölből felkérem mindazok utódait, rokonait, akiknek a névsorát alább közlöm, hogy a nevezettek élettörténetét hozzáam beküldeni mielőbb sziveskedjenek. Az életrajz többi része lehet rövid, de minél részletesebb lehet a honvédi szereplés leírása. — Tele lehet apró epizódokkal.

Kérem tehát a következők életrajzait:

Zalaegerszegről: Nagy József, a 47 zászlóaljban százados, hadbíró, ügyvéd. Ujvári Péter, a feherián ujonckorú százados, törvényeségi esküdt. Krizmanics Lajos, 56 és 95 z. százados, ügyvéd. Farkas János, 7 z., százados. Kisfaludy Mór, 56 z., alezredes-dandárparancsnok, megyei főesendőbiztos. Spuhr János, 47 z., százados, megyei ülnök. Szabó Samu, 47 z., százados, ministeri tanácsos.

Nagykanizsáról: Inkey Kázmér, 45 z., őrnagy, aztán alezredes, földbirtokos, Martinkovics Károly 56 z., százados, főbíró. Horváth János, somogyi szabadesapatnál százados, ügyvéd.

Keszthelyről: Tóth Agoston, Guyonnál főparancsnok, ezredes, orsz. főmérnök. Gaál Endre 56 z., százados, megyei főbíró. Barthel Adolf Dom Miguel z., százados magánzó.

Csáktornya: Gönc Lajos, 43 és 97z., százados, gyógyszerész. Letenye: Foly Bernát, 37 z., százados, gazdatiszt. Sümeg: Szücs Pál, 61 z., százados ügyvéd, Kecskeméti Albert, 56 z., százados, főmérnök. Gerzso János, Boesky-huszár százados, magánzó. Tapoleza: Csontos Károly, 56 z., százados esendbízott.

Csabrendek; Oszterhuber Péter 56 z., százados, földbirtokos. Kiskomárom: Latkóczy István, 16 z., százados, gazdatiszt. Nemesapáti: Varga Imre (átjött es. tiszt), táborkarnál őrnagy, megyei főszámvevő. Kerkápoly Mór (mint es. tiszt átjött hozzánk) a 7 huszárezrednél őrnagy. Tárnok: Deák Lajos, 47 z., százados, birtokos. András-hida: Lukács Károly, a 8 huszár ezredben százados, földbirtokos. Boldogfa: Szládovics Ferenc 47 z., százados, földbirtokos, Bekeháza: Csillagh László, 47 z., százados miniszter, tan. Besenyő: Skublics István, 5 z., százados, földbirtokos, megsebesült Topolyánál. Pirovics Károly, 55 z., százados, ügyvéd. Rigács: Jobbany György tüzérszázados. Botfa: Fakk Gedő, 2 huszár ezr. százados, bérő. Sárszeg: Saly Mátyas, a pozsonyi-ütegél tüzérszázados, körjegyző. Zalaujfalu: Botka János 60 z., százados, földbirtokos.

Gétye: Romy Károly, futár százados, magánzó megsebesült. Lesenczetomaj: Hertelendy Kálmán, 47 z., százados, földbirtokos. Gyülevész: Pados Antal 203 z., százados, magánzó. Viziszentgyörgy: Láposy Géza, Zrinyi 35 z., százados, plébános. Zalamszent: Vajda Elek 1 és 18 huszár ezr. százados, földbirtokos. Szentadorján: Czigány Bertalan, 47 z., százados, földbirtokos.

Ismeretlen községekből: Bezerédj Lajos alezredes, Besseney Ernő százados, Kiss János százados, Miltényi József, a 7 huszár ezr. százados, ügyvéd, megsebesült Gácsnál.

Szeretném birni a zalai 48-as honvédfőhadnagyk életrajzát is. Névszerint a következők: Zalaegerszegről: Konkolyi József, Hrabovszky Flóri, Fábrián József, Paár Károly, Büky Gyula, Besseney György.

Nagykanizsáról: Bares György, Bartos József, Magyar Antal, Sipos Pál, Kisfaludy Gyula, Ritter János. Keszthelyről: Kossár Ferenc, Szabadhegyi Sándor, Kugler Nándor, Vértessy Iván. Más zalai községekből: Sipos Imre, Szita Kálmán, Poók Lajos, Böröndy Benjamin, Mocsáry János, Salkovics Károly, Gyuris János, Svastics Károly, Königsmayer János, Gömbös István, Zsitvay Gyula, Vratel Dominik, Bárdió Ferenc, Nagy József, aki Hottón gazda 1868-ban.

Ezek mind benne vannak már ugyan könyvemben, a »zalai honvédek« sorozatában: de én életrajzokat is akarok belevenni a pótfüzetbe.

Megjegyzem, hogy a 48-as zalai honvédfőhadnagykokról is szívesen fogadok honvédelmi adatokat.

Novák Mihály állami tanító.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: dr. Csák Károly és Udvardy Ignác.

! Köhögés !

Aki ezt figyelemre nem méltatja, vétkezik a saját egészsége ellen.

A Kaiser-féle

Mell-Karamellák

a 3 fenyőfa jeggyel.

Orvosok által ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás és hörghurut ellen.

5120 közjegyző által hitelesített irat bizonyítja, hogy amit ígérünk, azt meg is tartjuk.

Egy csomag 20 és 40 fillér, egy doboz 80 fillér Kaszler Sandorgyógyszertárában és Schmidt Győző cukrászatában Zalaegerszegen.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa mint illetékes iparhatóság a zalaegerszegi iparos tanonc iskolánál üresedésben levő évi 320 K javadalmazással ellátott egy rajztanítói állásra pályázatot hirdet.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy eddigi működésüket igazoló okmányokkal ellátott kérvényeiket legkésőbb 1907 évi február hó 4-ig d. u. 4 óráig Zalaegerszeg város tanácsához címezve annál inkább beadják, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Zalaegerszeg 1907 évi január 30-án.
Németh, h. polgármester

Teljesen pótolják a
külföldi likőröket

Schrank Béla

gőzerőre berendezett
likörgyárának
elismert jó gyártmányai
Esztergomban.

Legnagyobb versenyképesség!

Képviseli:

Klein Iván Tapolcán.

Különleges gyártmány:

Triple Sec „Comme il faut“.

Eladó házak és házhely.

Zalaegerszegen a Kossuth-utcában 34. és 44. szám alatti **házak** bármelyike, valamint a vasutmenti új utcában egy **házhely eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Pásztor Károly

Kossuth-utca 44.

Gazdaságok figyelmébe!

Cseléd-conventio-fának különösen alkalmas — tölgyfateretőkkel kimunkált — **tölgyfa**, továbbá **cser- és bükkfa**, valamint tölgy luguslábak, kerékvető és határjelző cövekek kaphatók

Eitner Sándor
salonvári gazdaságában.

Ugyanott egy tisztavériu simmenthali **bika eladó** és egy ugyanilyen **megvételre** kerestetik.

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR

mag-, növény-, rózsa- és fagyógyászata.

(Művelési terület 94 hold.)

VILÁGKIVITEL!

A legjobb magvak kerti és mezei veteményezésre

(mühle magjai jóságban elérhetőek, de ebben felülmulhatatlanok.)

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfák

(Mühle fái többször átültettek, jól iskoláztak, mindenütt jól és biztosan gyarapodnak.)

A legszebb fenyőfélék, díszcserjék, rózsák stb.

(Mühle tölvevél mind tölgyfák, dísz- és kuszócserjék, valamint rózsák a létező legszebb virágok.) — Postacsomagok magokkal 5 koronán felül értékben bárhová bérmenté küldetnek.

Mühle kertészeti kézikönyvei dilettánsok számára a legjobbak, megrendelésekhez ingyen csatoltatnak.

Dúsan illusztrált főarjegyzék pártalan a maga nemében — kívánságra bárkinek ingyen és bérmenté megküldetik.

A tisztelt háziasszonyoknak

legmelegebben ajánljuk a

valódi : Franck: kávé-pótlékot

mint legjobb pótkávé,

belföldi nyersanyagból gyártva

Franck Henr. fiai

boni gyárában

Kassán.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Van szerencsém a mélyen tisztelt gazdaközönség és uradalmak figyelmét felhívni, hogy

jármos ökröket és tinókat bármely mennyiségben és bármely fajból szállítok s mindig arra törekszem, hogy tisztelt megbízóimnak teljes megelégedését kiérdemljem.

Levélbeli megkeresésre készséggel válaszlok vagy személyesen megjelenek.

Tisztelettel

Kluger Jenő

POZVA, posta Zalaegerszeg.

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, csúznál és meghúléseknél, ... bedörzsöléskeppen használva. ....

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üve, ebben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerlára az „Aranyoroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

NOXIN

CZIPŐ CRÉME A LEGJOBB.

FŐRAKTÁR ZALAEGRSZEZEN,

D. HORVÁTH ANTAL

UR DROGUERIJÁBAN.

Kiadó lakás.

A Csányi-ntca 41. szám alatt
3 szobás

utcai lakás

a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt május 1-ére kiadó.

Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Meghívó.

Az „Alsólendvai Takarékpénztár“ **rendes évi közgyűlését** folyó 1907 évi március hó 2-án délután 2 órakor Alsólendván saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. e. részvényeseket az alapszabályok 50. §-a értelmében tisztelettel meghívja az igazgatóság.

A napi rendre kitűzött tárgyak a következők:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.
2. 1906 évi üzleteredményről előterjesztendő igazgatósági jelentés.
3. Ugyanazon évi zárszámadás és mérleg felülvizsgálása, valamint az elért jövedelemnek — az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés alapján — mikénti felosztása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
5. Az intézeti tisztviselők nyugdíjszabályzatának megváltoztatása.
6. Esetleges indítványok.

Mérlegszámla. Vagyon: Pénzkészlet K 48.314.11. Váltótárea K 2.186.309.82. Törlesztés és jelzálog kölesönök K 2.048.651.76. Kezeselt kötvény tárea K 628.804.86. Hetibefizetési betétek alapján folyósított kölesönök K 265.079. Értékpapirtárea K 282.250. Ingatlanok K 59.887.39. Felszerelések K 900. Előlegek fedezet mellett K 25.941.31. Tenyész állatok beszerzésére adott kölesönök K 16.946.81. Átmenő tételek K 44.838.54. Összesen: K 5.607.473.60.

Teher: Alaptőke K 300.000. Tartalék tőke K 81.000. Intézeti tisztviselők nyugdíjalapja K 51.000. Betétek betétkönyvekre K 2.235.568.85. Heti befizetési betétkamat tartalék K 15.071.50. Engedményezett jelzálog kölesönök K 1.092.219.14. Visszleszámított váltók K 1.084.631.35. Folyószámla K 371.861.52. Fel nem vett osztalék K 760. Átmenő tételek K 57.167.33. Tiszta nyereség K 75.733.55. Összesen: K 5.607.473.60.

Alsólendva, 1906 december 31.

Fuss Nándor vezérigazgató. Pollák Lázár h. vezérigazgató. Csukics pénztárnok, Pollák főkönyvelő. Engel könyvelő. Neubauer könyvelő.

Ezen zár-számadást az Alsólendvai Takarékpénztár fő és segédkönyveivel összehasonlítottuk, minden tekintetben helyesnek és a valódi tényállással megegyezőnek találtuk.

Alsólendva, 1907 január 26.

Bellosics János felügy.-biz. tag, Eörsi Gyula felügy.-biz. elnök, Lázár Győző felügy.-biz. tag.

GYOMORBETEGEKNEK,

akik meghűlés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledlek, vagy szabálytalan életmód folytán **gyomorbaiban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban** szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztítószert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyszerjének talált növényekből jó borral vegyítve készül. Erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a vérérdények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképzésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, főfájás, felbőfőzés, gyomorégés, melyek idült gyomorbaiknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás. kólikafájdalmak, szíverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinésés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegben továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kiscell, Muraszombat, Bellatince, Marcali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Némethújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszterdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcz, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Bóba, Középbisztrice, Pince, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszerárakban

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak ? vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

REQUINY-FÉLE
RÓMAI VÉRISZÍTŐ-SZÖRŐP
páratlan szor minden borbajnál, bujakornál, vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító.
Nagy üveg 3 kor., 3 üveget 8 kor. utánvétellel küld.
REQUINY ATTILA gyógyszerész, Budapest, VII., Kál-s Keresési ut 24.
A híres **RÁKÓCI GYOMORNESERŐ** egyedül készítője.
Errekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI LENVÁSZON
DANAST.
árak csak akkor valódiak,
ha ezen védjeggyel vannak ellátva

LEOPOLD GYULA
VERSEGENYDŐ, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGENSÉG
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-FÉLE**
TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 2-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvia-tér.

PLATSCHEK-VIN
elismerett legolcsóbb, legerősebb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Hammond
A világot bámulatba ejti a
írógép.
Kizárólagos elárúsítók:
FARAGÓ TESTVÉREK
Budapest, V., Arany János-u. 8.
Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FELE UGORKATEL
Szeplő, májfolt, pattanás, miteszer, ráncok eltűnnek az arcáról a valódi angol szépségével való bekenés által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 K, puder 1-20 K.
Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszerész, Bpest, Andrásy-ut 47.

KISS SZERENCSÉ NAGY
1000000
KISS KÁROLY

BABYMIRA-CRÉM
legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására.
Egyedüli készítő:
BRODJOVIN H. GYÓGYSZ. ZÁGRÁB
5 doboz ára borm. 3 K 20 f., 10 doboz 5 K 30 f.

Pacific
TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
tojás-sárgája helyett használható a sütés és főzésnél.
NAGY MEGTAKARÍTÁS.
Kapható minden fűszerüzletben és drogeriában. Készíti:
STROBENTZ TESTVÉREK, R. F.
vegyszerüzlet gyára, BUDAPEST.

A DREZDAI MOTORGYÁR
résztársaság
benzin-, gáz-, szivattyú-motorok és benzin-tekercsbilletek szakkörökben elismert legjobbak az összes gyárakéval szemben.
Vezető: **GELLENT IGHÁC és Tsa**
Budapest, VI., Terep-körút 41.
Prospektus ingyen.

„Zsorna”-féle NEPELEJTS védjeggyel férfi-nyakkendő, kitűnő magyar ipari
Szállodás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 25. sz.
100 szába 2-20 K-tól feljebb, kizárólagos és villanyvilágítással együtt. FÜRÖG, elegáns kávéház, étterem. Világos vasúti megállóhely az öböl pályaudvarok és

Ha köszvényben, reumában, ichiashan szenved, vegyen egy üveg

Dr FLESCH-féle köszvény-szeszt,
mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és deréktájást, kezek és lábak gyengeségét, fájalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető.

Kapható dr FLESCHE E. M.
„Magyar korona” gyógyszerárában, Győr, Baross-ut 24. szám.

Másfél deciliteres üveg ára 2 K. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 K. 3 kis vagy 2 „Családi” üveg rendelésénél már bérmentve utánvétellel küldjük.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor**, KISS Lajos, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerárakban.

Szőlő oltványok.
Valamint az elmúlt években is

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos **Caspari Frigyes** Medgyes 99, Nagyküküllőmegye — volt az egyedüli az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kitűnő minőségű — egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyú bor-, csemege- bor- és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el.
Kívánatra, képes árjegyzék — számos elismerő levéllel — ingyen és bérmentve.

Leitner G. konzervgyára Varasdon.

A varasdi hirneves savanyukáposzta
szétküldési telepén 200, 100 és 50 kilós hordókban száz kiló ára hordóstól **14 korona** Varasdról.

Viszontelárúsítóknak kedvezmény!   Viszontelárúsítóknak kedvezmény!

IDEGBETEGEK!

Kérjenek ingyen prospektust
a gyengeség elleni

Gyökere
gyógymódról.

Tudományos ismertetéseket 40
fillér posta bélyeg beküldése
ellenében küld

GÜNSBERGER ZSIGMOND

Wien XX. Wallensteinstrasse 31. sz.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főíregy-
zékemet, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst-
és aranyórák, valamint mindennemű szolid
arany és ezüst órák, hangszerek, acél-
és bórórák sub.-ról eredeti gyári árban.
Nikkel remontoir óra ... K 3.-
System Roskopf patent óra ... K 4.-
svájci eredeti system Roskopf patent ... K 5.-
Bejegyzett „Sa. Roskopf” nikkell rem. ... K 7.-
Ezüst remontoir óra „Gloria” művel ... K 7.80
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel ... K 11.50
Ébresztőóra K 2.90. Konyhaóra ... K 3.-
Schwarzwaldi óra K 2.80. Kakukóra ... K 3.50
Minden óráért 8 évi írásbeli jótállás. — Nin-
csen kockázat! Becserelés megengedve,
vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS

Előő órágyár és szétválasztási áruház,
Bécs 1352. szant. (Csehszlovákia)

Meghívó.

A Zalavármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság
1907 évi február hó 23-án d. u. 2 $\frac{1}{2}$ órakor Zalaegerszegen
saját házában levő üzlethelyiségében

XIV. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a tisztelt részvényesek meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottság jelentése az 1906 január hó 1-től december hó 31-ig terjedő üzletéről.
3. A zárószámadás megvizsgálása, a mérleg megállapítása és az évi tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság- és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Indítványok tárgyalása.

Zalaegerszeg, 1907. január hó 29-én.

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 10. 11. §-ai. A közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal csak az a részvényes bír, akinek részvénye négy héttel a közgyűlés előtt nevére iratott és a részvényt a még le nem járt szelvényekkel ellátva a közgyűlést megelőzőleg az intézet pénztáránál letette. — A szavazati és tanácskozási jog csak személyesen gyakorolható. Kiskorúak szavazati jogukat gyámjuk, gondnokság alatt állók gondnokuk, jogi személyek törvényes képviselőjük, nők pedig részvényes meghatalmazottak által gyakorolhatják.

**A Zalavármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság 1906 évi
zárómérleg-számlája.**

Tartozik.

Követel.

Főkönyvi lapszám	V A G Y O N	K	f	K	f	K	f	Főkönyvi lapszám	T E H E R	K	f	K	f	K	f
102	Pénztár számlának					21600	31	2	Részvénytőke sz.-tól			60000			
79	Váltó	789849	90					72	Tartalékalap	35534					
55	Leírás	536		789313	90				ennek 5% kamata	1744	40	37278	40		
113	Jelzálogkölesön sz.-nak			178641				67	Külön tartalékalap	7000					
73	Előleg számlának			47	40				ennek 5% kamata	350		7350			
25	Felszerelés számlának	2561	80						évközi bevételek			34			
	Leírás	261	80	2500				77	Betét számla	903721	36				
106	Értékpapír számlának			3482	50				ennek tők. kamata	32383	42	936104	78		
94	Intézeti ház	60000						88	Kamatadó számla			2977	89		
	Leírás	600		59400				74	Fel nem vett osztalék			48			
97, 106	Ingtatlanok számlának			7808	31				Átmeneti kamatok			8414	46	1052207	53
	Hátralékos kamatok			4472	57			119	1906 évi tiszta nyer.					18028	96
50	Folyó-számla adósok			2970	50	1048636	18								
						1070236	49								

Zalaegerszeg, 1906 december 31.

Krosetz Isvtán s. k.,
vezérigazgató, h. elnök.

Dr Szigethy Elemér s. k.,
igazgatósági tag.

Balogh Gyula s. k.,
cégvezető főkönyvelő.

Pirity Lajos s. k.,
pénztáros.

Fenti zárószámadás számadatait az előzőleg megejtett leltározás után, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk, azoknak minden tételével megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Schmidt József s. k.,
felügy.-biz. tag.

Dr Csák Károly s. k.,
felügy.-biz. tag.

Mattuscheck Richárd s. k.,
felügy.-biz. tag.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy irodahelyisége-
met a nagy tőzsde mellett levő Weisz Ede-féle házba helyeztem át és ott **tüzi-
fára**, különféle **kőszénre** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem
az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.